

ĮVYKIAI, PROBLEMOS, NUOMONĖS

„DIDYBĖS PAGUNDA“ – Petras Maksimavičius	3
SUVALKŲ KAPINĖSE PAŠVENTINTAS PAMINKLAS A. A. KUN. JURGIUI DAILIDEI (1838–1864) – Onutė Virbylienė	15
PUNSKO IR PAGĖGIŲ BENDRUOMENIŲ KULTŪROS POPULIARINIMO RENGINYS PUNSKO	17

KULTŪROS BARUOSE

POEZIJOS PAVASARIO PAUKŠTEI ATSKRIDUS – Alicija Krakauskienė	5
V BAŽNYTINIŲ CHORŲ SUSITIKIMAS ŽAGARIUOSE – Božena Bobi- nienė	7
JUNGTINIO LIETUVOS KULTŪROS CENTRŲ VADOVŲ CHORO KONCER- TAS – Eugenija Pakutkienė	14

ŠVIETIMAS

LENKIJOS LIETUVIŲ DRAUGIJOS SUORGANIZUOTI KONKURSAI – „ Au- šros “ inf.	10
---	----

ŽMONĖS

GYVENIMAS – TAI ŠNIOKŠČIANTIS UPELIS – Teresė Janušonienė	19
PRIEVARTA Į TĖVYNĘ – Rūta Burdinaitė	21

SKELBIMAI

SPAUDA RAŠĖ

LIETUVOS ŽINIASKLAIDA	26
-----------------------------	----

Viršeliuose:

Seinų bažnyčioje po Sutvirtinimo sakramento suteikimo. Centre –
J. E. arkivyskupas Gintaras Grušas (Tado Bagdonavičiaus nuotr.)
Punsko parapijos moterų kvartetas (Sigito Liaukevičiaus nuotr.)

REDAKCIJOS ADRESAS:

16-515 Puńsk, ul. A. Mickiewicza 23
tel./faks. 87 5161 416
www.e-ausra.pl
ausra@o2.pl

LEIDŽIA:

Lenkijos lietuvių draugija
16-500 Sejny, ul. Wileńska 9
tel./faks. 87 5162 125

Vyr. redaktorė – Irena Gasperavičiūtė
Redakcijos sekretorė – Alicija Krakauskienė
Stilistė, korektorė – Birutė Burdinaitė-Ołow
Techn. redaktorė – Aldona Jonušonytė

KORESPONDENTAI: Petras Maksimavičius,
Eugenija Pakutkienė, Jurgita Stankauskaitė,
Božena Bobinienė

Spausdino „Aušros“ leidyklos spaustuvė.

Numeris pasirašytas spaudai 2018-05-29.

Rankraščiai taisomi ir trumpinami redakcijos
nuožiūra. Redakcijos nuomonė nebūtinai
sutampa su autorių nuomone.

Lenkijos lietuvių draugijos sąskaita:

BS Sejny, ul. Powstańców Sejneńskich 1, 16-500 Sejny
Nr. 23 93540007 0000 0000 0198 0002
SWIFT / BIC kodas: POLU PL PR

RUCH S.A. vykdoma prenumerata

Spausdinto leidinio prenumeratą galima užsakyti
tiesiogiai interneto tinklapyje www.prenumerata.ruch.com.pl. Kilus klausimų, prašom rašyti el. p.
adresu prenumerata@ruch.com.pl arba skambinti
„RUCH“ Klientų aptarnavimo centrui tel. 22 693
70 00 arba 801 800 803 (darbo dienomis 7–17 val.).
Skambučio kaina priklauso nuo operatoriaus.

Zrealizowano dzięki dotacji Ministra Spraw
Wewnętrznych i Administracji.

Ministerstwo
Spraw Wewnętrznych
i Administracji

Projektą iš dalies remia
Spausdos, radijo ir televi-
zijos rėmimo fondas.

SPAUDOS,
RADIJO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

Mieli skaitytojai!

IRENA GASPERAVIČIŪTĖ

Šiais metais kitaip nei paprastai – kas turėjo žydėti per du su puse mėnesio, sužydėjo per pusantro. Tiesą sakant, nežinau – ar tai gerai, ar ne. Gal ir nesvarbu. Bent jau šiais metais per sodų žydėjimą nebuvo šalnų. Apskritai šią gegužę šalnų nebuvo, taigi tikėtina, jei per didelė sausra visko neišdžiovins, sulauksime gero vaisių derliaus.

Beje, pas mus gegužę visuomenėje, kaip ir gamtoje, žydėjimas – renginys vejasi renginį. Tik spėk, tik norėk spėti visur dalyvauti, pamatyti, pabūti. Sakyčiau, šį mėnesį vienas svarbesnių įvykių mūsų krašte – jaunimo Sutvirtinimo sakramentas, kurį suteikė pats J. E. Vilniaus arkivyskupas Gintaras Grušas. Tai buvo pirmasis oficialus jo apsilankymas mūsų krašte. Beje, prieš sakramento suteikimą Seinų bazilikoje Jo Ekscelencija aplankė Seinų lietuvių „Žiburio“ mokyklą. Išgirdęs deklamuojamą Bernardo Brazdžionio eileraštį pasidalino su vaikais savo atsiminimais apie poetą. Pasakoją, kad Los Andžele, kur arkivyskupas augo ir lankė lietuvišką sekmadieninę mokyklėlę, pas juos ateidavo Bernardas Brazdžionis ir klausydavosi, kaip vaikai deklamuoja jo eileraščius. Beje, toks įspūdis, kad su 1944 metų išėivija ir jos palikuonimis mus sieja tam tikras ypatingas ryšys. Atrodo, vieni kitus be žodžių suprantame. Tai buvo juntama ir susitikus su arkivyskupu.

Šiame „Aušros“ numeryje daugiausia rasite kultūrinių renginių aidų – tai ir bažnytinių chorų šventė Žagariuose, ir Poezijos pavasaris, ir Lenkijos lietuvių draugijos organizuojami konkursai.

Taip pat rekomenduoju paskaityti Petro Maksimavičiaus pamąstymus apie įvairias Lenkijos vizijas – net ir tas ne didžios Lenkijos...

„Didybės pagunda“

PETRAS MAKSIMAVIČIUS

„Visai netrokštu, kad būtum galin-ga. Iki dantų ginkluota. Nuo jūros iki jūros. Netrokštu aš, kad Tavyje matytų Dievo išrinktą ir pasaulio perlą.“ Tai Lenkijos „Solidarumo“ laikais pagarsėjusio muzikanto Lešeko Vujtovičiaus (Leszek Wójtowicz) kūrinio „Mano litanija“ („Moja litania“) priedainio vertimas į lietuvių kalbą. Gražus kūrinys. Vertimai į kitas kalbas niekada neatspindės to, ką norėjo perteikti autorius. Jis lenkas ir savo kūrinį skiria Lenkijai, todėl tik originalo kalba galima iki galo suprasti, ką nori pasakyti. Rekomenduoju susirasti šį kūrinį internete ir paskaityti arba paklausti visą.

1980 m., kada Lenkijos visuomenėje vėl atgimė išsilaisvinimo viltys, „Mano litanija“ buvo populiarī, tačiau ne visiems patiko. Dalis lenkų ją suprato kaip tam tikrą tautinių idealų sumenkinimą, perspėjimą nepulti į kraštutinumus, neugdyti savyje didybės jausmo, nesiekti nepamatuotų tikslų, nepiktinaudžiauti tautiniais simboliais ir šukiais, nepasiduoti mesianizmui, kuris ne visais Lenkijos istorijos laikotarpiais suvaidino teigiamą vaidmenį, o kartais privedavo prie nelaimių. Kūrinys „Mano litanija“ skamba ligi šių dienų. Kurioziška, bet šios dainos žodžiai ir vėl ne visiems patinka. Praėjus keliasdešimčiai metų jie neprarado aktualumo. Jie vėl perspėja dabartinę Lenkijos elitą nedaryti tų pačių istorinių klaidų.

Prieš dešimtmetį rašiau „Aušroje“ apie Lenkijos istorijos periodus, kuriuos galima laikyti lūžio momentais. Jie formavo lenkų tautinę tapatybę, požiūrį į save ir supantį pasaulį.

Nesunkiai tai randame literatūroje. Apie tai mokoma Lenkijos mokyklose. Punsko licėjaus abiturientai, kurie neseniai rašė lenkų kalbos ir literatūros brandos egzaminą, geriau už mane parašytų, kaip ir kurių lenkų literatūros kūrėjų veikaluose atsispindi lenkiškasis mesianizmas ir kaip tai atrodo lietuvių ir pasaulinės literatūros ar filosofinės minties kontekste. Taigi priklausomai nuo Lenkijos geopolitinės padėties ar vidaus nuotaikų istorijoje formavosi įvairūs politiniai mitai. Vienu metu lenkai turėjo suvaidinti pavergtų tautų išlaisvintojų vaidmenį, kitą kartą tapti krikščioniškos Europos gynybinio skydu arba priešpiliu, dar vėliau – socialistinio teisingumo pavyzdžiu ir kt.

Kodėl apie tai rašau? Todėl, kad tai įdomi tema. Be to, ši diskusija nuolatos vyksta pačioje Lenkijoje. Šiais metais Lenkija, kaip ir Lietuva, švenčia nepriklausomybės atkūrimo 100-metį. Taigi nėra geresnės progos galvoti ir diskutuoti apie tai, kuriuo keliu turėtų žengti valstybė. Tas diskusijas skatina ir vidaus politinė situacija, aiškiai matoma visuomenės politinė poliarizacija, galų gale – greit kintanti Europa ir pasaulis.

Dar trumpam sugrįžkime prie „Mano litanijos“. Kūrinys parašytas 1980 arba 1981 m., kuomet atsirado demokratinių permānų viltis. Žinoma, netrukus paaiškėjo, kad ta viltis buvo pernelyg ankstyva. Karo padėties paskelbimas ir demokratinio judėjimo lyderių areštai beveik dešimtmečiui šį procesą sustabdė. „Mano litanijos“ autorius išsako savo nuomonę, kokią jis Lenkiją norėtų

matyti. Tai ne atsitiktinė atskiro žmogaus nuomonė. Tai buvo eilinio lūžio momentas, kuomet Lenkijos pogrindyje veikęs to meto demokratinis elitas diskutavo, kokia po galutinio išsilaisvinimo bus Lenkija. Kokia bus jos santvarka, kokios sienos, santykiai su kaimynais, vieta Europoje ir pasaulyje, požiūris į valstybingumo tęstinumą, tarpukario tradicijų paveldėjimą ir kt.

Labai panašūs klausimai buvo kilę ir 1918 m., kada buvo atkuriamą nepriklausoma valstybė. Kai 1918 m. tapo aišku, kad pavyks atkurti valstybingumą, kilo natūralus klausimas – kokį valstybingumą? Kokia ta valstybė turėtų būti? Atsakymas nebuvo paprastas, o atsakyti reikėjo greit. Beveik pusantro amžiaus trukę senosios valstybės padalijimai taip pat visuomenę padalijo į kelias dalis. Skyrėsi skirtinguose regionuose gyvenančių žmonių materialinė padėtis, išsilavinimas ir, žinoma, požiūris į tai, kokia turėtų būti būsima Lenkija. Ilgai mąstyti nebuvo laiko. Teko spręsti, ar būsima Lenkija bus tautinė, ar pilietinė. Kokios bus jos

sienos, santvarka. Kiek joje gyvens tautinių mažumų atstovų ir kokį vaidmenį atkurta Lenkija sieks atlikti platesniame europiniame kontekste. Ar taps draugiška tautinėms mažumoms, ar laikys jas „vidaus priešais“. Atsakymai į šiuos klausimus ir to meto pasirinkti sprendimai ilgiems dešimtmečiams, o gal reikėtų sakyti – šimtui metų, lėmė valstybės likimą.

Daliai lenkų kilo pagunda vadovautis Versalyje iškeltu šūkiu: „Ten, kur lenkai, ten ir Lenkija.“ Kad šis šūkis pavirstų kūnu, reikėjo siekti imperijos statuso ir iki 1772 m. egzistavusios senosios valstybės teritorijos susigrąžinimo. Reikėjo dėti visas pastangas, kad Lenkija taptų Vidurio ir Rytų Europos lydere. Tačiau ar buvo galima tai įgyvendinti nepatiriant didelių nuostolių? Nekalbu apie karinius nuostolius, bet santykius su tautomis, kurios iki 1772 m. įėjo į bendros valstybės sudėtį ir kurios 1918 m. jau buvo tvirtai apsisprendusios kurti savo nepriklausomus gyvenimus. Gyvenimas parodė, kad nuostoliai buvo dideli.

Galima teigti, kad 1919–1921 m.

buvo dvi Lenkijos valstybingumo vizijos. Apie vieną jų rašiau, kai aptarinėjau M. Romerio Dienoraštį. Įpusėjus 1920 metams dar pasigirdavo patikinimų, kad atkuriamoje valstybėje visų tautų atstovai turės lygias teises ir sprendimo balsą. Vėlesni įvykiai parodė, kad tai nerealu ir kad vis labiau linkstama prie imperinės valstybės modelio. Mykolas Romeris, kuris pradžioje apsiėmė padėti įgyvendinti federalinės valstybės koncepciją ir ieškoti sutarimo su tuometiniu Lietuvos politiniu elitu, greit suprato, jog Pilsudskis iš esmės siekia įtvirtinti imperinę, dominuojančią Lenkijos poziciją kaimyninių tautų atžvilgiu. „[...] Lenkai jau kūrė kiek įmanydami didelę, galingą, diktuojančią, o ne įsiklausančią į kaimynų nuomonę valstybę.

Nebūtinai draugišką individui, pavieniam žmogui, matančią jame pilietį. Pirmoje vietoje atsirado tauta, o ne visuomenė“, – rašė Z. Gluza leidinyje „Karta“ (Pokusa Potęgi/Didybės pagunda. 2018, Nr. 94, p. 1).

„Mano litanijos“ žodžius tikriausiai galima įvairiai interpretuoti. Mano manymu, autorius 1981 m. rašė, kad jis nenori, jog Lenkija susirgtų didybės manija, kas privės prie nereikalingo jėgos demonstravimo, dangstymosi tautiniais simboliais, įkyraus jų eksponavimo. Taip pat jis nemano, kad reikėtų visus aplink įtikinėti, kad Dievas Lenkijai vėl pavedė pasaulyje atlikti kokią nors svarbią misiją. Kūrinio autorius labiau norėtų vietoj didelės ir jėgą demonstruojančios Lenkijos matyti valstybę, kurioje visi jaustųsi saugiai, galėtų nevaržomai reikšti savo mintis ir taikiai sugyventų su kaimynais. Kūrinio pabaigoje autorius išreiškia viltį, jog jo svajonės anksčiau ar vėliau išsipildys ir Lenkija nebus panaši į audringoje jūroje plaukiančio karinio laivo nuolaužas.

Poezijos pavasario paukštei atskridus

ALICIJA KRAKAUSKIENĖ

Nulijo raidėmis šiltas lietus, pažadino iš gilaus miego žodžius. Sakiniais sužaliavo posmai, prakvipo eilėraščiai kaštonų žiedais. Poezijos pavasaris atėjo...

Trumpam atskrido paukštė viešnia, atnešdama ant savo pečių eilėraščius Lietuvai. Pragydo ji skirtingais poetų balsais ir dovanuoja gražiausią puokštę eilių.

Iš lėto pasigirdo gitaros ir smuiko garsai, pažadindami prisnūdusį lietų. Nuplovęs jis žiedadulkėmis švelniai prisiklojusias raides staiga pranyko melsvų debesų patale. Ir vėl prakvipo eilėraščiai kaštonų žiedais...

Bet ša, užteks jau! Įsiklausyk, ką Poezijos pavasario paukštė gieda Tau...

Antanas A. Jonynas. Poetas, vertėjas. Gimė 1953 m. Vilniuje. Studijavo lietuvių kalbą ir literatūrą Vilniaus universitete, dirbo redaktoriumi „Vagos“ leidykloje, vedė kultūros laidas „Baltijos TV“, Lietuvos rašytojų sąjungos pirmininkas ir jos valdybos narys, poezijos festivalio „Poetinis Druskininkų ruduo“ tarybos pirmininko pavaduotojas. Jo kūryba įvertinta „Poezijos pavasario“, Lietuvos nacionalinės kultūros ir meno – už „Fausto“ vertimą į lietuvių kalbą – bei kitomis premijomis. Išvertęs poezijos iš vokiečių, latvių, rusų kalbų. Jo paties poezija yra išversta į anglų, armėnų, gruzinų, prancūzų, vokiečių, italų, ispanų, latvių, norvegų, lenkų, rusų, slovėnų, kroatų, švedų ir kitas kalbas. Nuo 1995 m. dirba kaip laisvas vertėjas.

Atsisėsk po raudonu šermukšnio medžiu

Atsisėsk po raudonu šermukšnio medžiu

tamsios uogos kerus išsklaidys o naktis

kris su lapais žemyn o sparnai išlenkti

sušvytės tamsoje kurioje aš būdžiu

po raudonu šermukšnio medžiu

atsisėsk po raudonu šermukšnio medžiu

susisukęs švilpynę iš lazdyno žievės ir garsai paslaptingi taip tave sužavės

kaip nemokame mes sužavėti žodžiu

po raudonu šermukšnio medžiu
atsisėsk po raudonu šermukšnio medžiu
ir vanduo tyliai šniokš ir žuvis sumirgės
saulė leisis ir tavo šešelis ilgės
ir ilgėsies kraštų nematyty svecių
po raudonu šermukšnio medžiu
atsisėsk po raudonu šermukšnio medžiu
tamsios uogos kerus išsklaidys iš tylos
atplasnųjų strazdai tau vienam pasiguos
aš jų žmogišką balsą girdžiu
po raudonu šermukšnio medžiu

Vidos Valincienės nuotr.

Vidos Valincienės nuotr.

Domantas Razauskas. Poetas, dainų autorius ir atlikėjas, gitaristas, kompozitorius. Laikomas dainuojamosios poezijos žanro atlikėju. Gimė 1983 m. Vilniuje. 2001 m. įstojo į Vilniaus universitetą studijuoti lietuvių filologiją. Koncertavęs

įvairiausiuose Lietuvos miestuose, taip pat Rusijoje, Anglijoje, Vokietijoje, Airijoje, Latvijoje, Norvegijoje, Danijoje ir kitur. Organizuoja koncertus, įrašinėja ir užsiima garso įrašų apdirbimu, administruoja savo kūrybos svetainę radom.lt.

Kas, jeigu ne tu

*Ir kai atsimerksi, nubudusia saule pro langą tekės šiluma,
Mes liksim draugais dar sekundeį, kol baigsis žiema.
Ir kai jau pakelsiu nuvargusių galvą nuo tavo peties,
Atleisk, nespėjau išgirsti, jog laikas išlipti, nespėjau išties...
Bet ei, kas, jeigu ne tu,
Ei ei ei, kas, jeigu ne tu.
Bet ei, kas, jeigu ne tu,
Ei ei ei, kas, jeigu ne tu.
Ir kai pagaliau nukirtau tau mėnulį, tu balkone pasistiebus, užkabinai jį atgal.
Ir jis vėl taip keistai, nors su šypsena žiūri,
Gal nieko daugiau nebetrokštu... Gal...*

Agnė Žagrakalytė. Poetė, eseistė. Gimė 1979 m. Pasvalio rajone. Lietuvos rašytojų sąjungos narė – nuo

Vidos Valincienės nuotrauka

2010 m. Vilniaus pedagoginiame universitete baigė lietuvių kalbos ir literatūros studijas. Dirbo redaktore jaunimo žurnaluose „Aktyvios jungtys“, „LUX/jauniems“ bei savaitraščio „Literatūra ir menas“ jaunimo

puslapių redaktore. Festivalio „Poezijos pavasaris“ konkurso „Eilėraščiai per naktį“ laureatė. 2003 m. poetei įteikta festivalio „Poetinis Druskininkų ruduo“ premija už poetinį debiutą. Šiuo metu gyvena Briuselyje.

Traukinių žydėjimas

*Ugnį paeiliui sriubčiojant putojančios kibirkštys
Lankšiom adatom aitriai sminga
Ir tirpsta po oda virpantis plienas.
Ausys virsta geležinkelio stotimis
Guluos ant kilimo, sitaip siūbuoja
Ir dunda, kvepia anglim ir švilpukais
Tada, kai traukiniai švelniai trinasi šonais
Apsitraukiu žole, kaip kailiu.
Vystantys akių vokai lipnūs žiedlapiai.
Akmuo, iš po traukinio spriegtas
Čekstelėdamas dryksteli mano kailį
Kruvinom signalinėm vėliavėlėm
Aguonom laukinėm pasrūva
Iki ryto laižaus, kol užmiegu.*

Poezijos pavasaris Seinų kunigų seminarijos Lietuviškoje menėje

Petro Maksimavičiaus nuotrauka

V bažnytinių chorų susitikimas Žagariuose

BOŽENA BOBINIENĖ

Gegužės 12 dieną Žagarių šv. Baltramiejaus bažnytėlėje vyko V bažnytinių chorų susitikimas. Jame dalyvavo Punsko-Seinų-Suvalkų krašto chorai. Giesmininkų, rengėjų, žiūrovų ir visos šventės intencija Seinų vikaras kun. Petras Gucevičius kartu su Vilniaus metropolito arkivyskupo Gintaro Grušo asmeniniu sekretoriumi kun. Mindaugu Bernatavičiumi aukėjo šventąsias Mišias.

Po pamaldų priešais altorių rikiavosi bažnytinių chorų dalyviai ir giedojo Marijos garbei. Kodėl būtent Marijai? Todėl, kad gegužė, pats gražiausias metų mėnuo, yra skirtas Dievo Motinai pagerbti.

Suvalkų lietuvių choras „Ančia“

Pirmasis pasirodė Vytauto Batinosko vadovaujamas Suvalkų

lietuvių choras „Ančia“. Suvalkiečiai buriasi šventų giesmių giedojimui jau per 100 metų. Bažnytinis giedojimas buvo atgaivintas 1992 m., kuomet Suvalkų mieste pradėta atnašauti šv. Mišias lietuvių kalba. Giesmininkams kurį laiką vadovavo a. a. Vitalius Tumelis, vėliau vargonininkas Jonas Šliaužys iš Augustavo. Po to kelerius metus „Ančiai“ vadovavo Gediminas Kraužlys iš Punsko, o šiuo metu giesmių ir dainų Suvalkų saviveiklininkus moko punskietis Vytautas Batinoskas. Suvalkų „Ančia“ Žagariuose pagiedojo dvi giesmes: „Marija – gražus šis vardas“ ir „Marijai“.

Lenkijos lietuvių etninės kultūros draugijos etnografinis ansamblis „Gimtinė“

Punsko senjorų klubo kolektyvas „Tėviškės aidai“

Lenkijos lietuvių etninės kultūros draugijos etnografinis ansamblis „Gimtinė“ iš Punsko ne tik dainuoja lietuvių liaudies dainas, bet nevengia ir giedojimo – Punsko bažnyčioje susirenka per adventą, Žolines ir gieda Marijos valandas. Taip pat stengiasi nepraleisti nei vienos Žagarių bažnytinių chorų šventės. Šį kartą „Gimtinė“ sugiedojo „Švenčiausią Paną Mariją“ ir „Šventąją Mariją“. Beje, pastarosios giesmės žodžius parašė Žagarių šventės dalyvė – viešnia iš Lietuvos Emilija Krušiniene. Jai punskiečių atliekamas kūrinys buvo staigmena – ji pirmą kartą išgirdo pagal pačios parašytus žodžius giedamą giesmę.

Gedimino Kraučlio vadovaujamas Punsko senjorų klubo kolektyvas „Tėviškės aidai“ nepraleidžia jokios

progos pasirodyti publikai su savo dainomis ir giesmėmis. Žagarių žiūrovams ir klausytojams giesmininkai pagiedojo giesmes „O Marija motinėle“, „Gailestingoji“ ir „Mariją mylėti“.

Seinų lietuvių bažnytinis choras, kuriam vadovauja Seinų parapijos vargonininkas Slavomiras Kardelis

veikiančios „Pogranicze“ organizacijos atstovai. Jiems vadovauja chorvedys Voicechas Šrederis (Wojciech Szroeder). Specialiai Žagarių bažnytinių chorų šventei suburtas kolektyvas kasmet tobulėja, sėkmingai pristato vis sudėtingesnius kūrinius. Tai rodo, kad kiekvienas, kas tik nori prisijungti ir geranoriškai dirbti,

(Sławomir Kardel), gieda nuo 1992 m. Giesmininkai savo giesmėmis puošia šv. Mišių liturgiją ne tik savame krašte, bet ir dalyvaudami katalikiškose šventėse Lietuvos bažnyčiose. Seinų choristai atliko giesmes „Būk pasveikinta, Marija“ ir „Motina geroji“.

Visuomet malonu klausytis šventės šeimininko – Žagarių bažnytinio choro, kurio dalyviai tai nuolatiniai Žagarių bažnytėlės lankytojai bei kaimynystėje

Seinų lietuvių bažnytinis choras

Žagarių bažnytinis choras

Punsko bažnytinis choras

Visi dalyviai

gali tapti puikiu giesmininku. Žagarių ir aplinkinių kaimų bendruomenės įrodo, kad įmanoma įveikti bet kokius barjerus, skirtumus, netobulumus ir kartu padaryti ką nors gražaus ir gero. Šventės šeimininkai pagiedojo giesmes „Marijos vardas“ ir „Sveika, karaliene“.

Trečią kartą iš eilės Žagarių šventėje dalyvavo Punsko parapijos moterų kvartetas, kuriam vadovauja vargonininkas Genius Parakevičius. Giesmininkės pagiedojo tris giesmes: „Dievo Motina Marija“, „Žvelk į mus“, „Jau aušrinės skaisčios“.

Bažnytinių chorų pasirodymą vainikavo galintis didžiuliais šimtametėmis tradicijomis Punsko bažnytinis choras (vad. G. Parakevičius). Žiūrovams pristatė tris giesmes: „Dangaus karaliene“, „Mylimoji karalienė“ ir „Marijos varpelis“.

Šventės pabaigoje prieš altorių susirinko visi dalyviai ir pagiedojo giesmę „Tarpininkė“ bei Lietuvos himną.

Šv. Kazimiero draugijos ir Žagarių bažnytėlės lankytojų renginyje nepritrūko padėkos žodžių visiems giesmininkams, jų vadovams, šventės rengėjams. Šventę stebėjo Balbieriškio seniūnijos kaimų bendruomenės atstovai Emilija Krušnienė ir Alfonsas Vitkauskas, kurie dažnai aplanko mūsų kraštą. Jie su šventės dalyviais dalinosi rugine duona, eilėmis, padėkomis.

Nuskambėjus visoms giesmėms ir oficialioms kalboms, rengėjai pakvietė visus į bendras vaišes bažnytėlės šventoriuje. Žmonės nesiskirstė – ilgai bendravo, šnekučiavosi, dainavo lietuviškas dainas.

Lenkijos lietuvių draugijos

Lietuvos istorijos konkursas

Lenkijos lietuvių draugijos suorganizuotas Lietuvos istorijos konkursas vyko balandžio 24 d. Seinų „Lietuvių namuose“. Jo tema „Lietuvos nepriklausomybė“.

Konkurso dalyviai, geriausiai atsakę į testų klausimus raštu, atsakinėjo žodžiu į pasirinktus klausimus. Susumavus raštu ir žodžiu atsakinėjant surinktus taškus paaiškėjo, kas laimėjo konkursą. Atsakymus tikrino ir vertino komisija, kurią sudarė istorijos mokytojai Onutė Vaznelienė, Irena Nevulienė ir Tadas Bagdonavičius.

Pagrindinių mokyklų kategorijoje rungėsi 2 penktokai, 14 šeštokų ir 11 septintokų iš Punsko Dariaus ir Girėno, Vidugirių ir Seinų lietuvių „Žiburio“ pagrindinių mokyklų. Pirmąją vietą laimėjo Ronaldas Jankauskas (Punsko Dariaus ir Girėno pagrindinė mokykla), antrąją vietą Viktorija Marteckaitė (Vidugirių pagrindinė mokykla), o dvi trečiąsias – Adriana Baguckaitė ir Danielius Vaina (abu iš Punsko Dariaus ir Girėno pagrindinės mokyklos).

Gimnazijų grupėje dalyvavo 11 moksleivių (6 antrokai ir 5 trečiokai). Pirmąją vietą pelnė Greta Bobinaitė (Punsko Dariaus ir Girėno gimnazija), antrąją – Viktorija Pakutkaitė (Seinų lietuvių „Žiburio“ gimnazija), o trečiąją vietą iškovojo Marius Nevulis (Punsko Dariaus ir Girėno gimnazija).

Iš „Aušros“ archyvo

Iš „Aušros“ archyvo

suorganizuoti konkursai

„AUŠROS“ INF.

Lietuvos geografijos konkursas

Balandžio 27 d. Seinų „Lietuvių namuose“ vyko Lietuvos geografijos konkursas, kurio tema „Lietuvos vandenys (ežerai, upės), sausumos ir Baltijos jūra“. Vertinimo komisijoje dirbo: Vytautas Budzeika, Algirdas Vaicekuskas ir Alicija Krakauskienė.

Pagrindinių mokyklų kategorijoje rungėsi 12 ketvirtokų, 4 penktokai, 11 šeštokų ir 10 septintokų iš Punsko Dariaus ir Girėno, Vidugirių ir Seinų lietuvių „Žiburio“ pagrindinių mokyklų. Mokiniai, geriausiai atsakę į testų klausimus raštu, atsakinėjo žodžiu į pasirinktus klausimus. Susumavus surinktus taškus paaiškėjo, jog I vietą laimėjo Lilija Balulytė (Seinų lietuvių „Žiburio“ pagrindinė mokykla), II vietą – Ronaldas Jankauskas (Punsko Dariaus ir Girėno pagrindinė mokykla), o dvi III vietas – Onutė Karaneckaitė ir Vaiva Vaicekuskaitė (abi iš Seinų lietuvių „Žiburio“ pagrindinės mokyklos).

Gimnazijos moksleivių kategorijoje varžėsi 18 moksleivių (14 antrojų ir 4 trečiokai) iš Seinų lietuvių „Žiburio“ bei Punsko Dariaus ir Girėno gimnazijų. I vieta šioje kategorijoje skirta Monikai Maršalaitei, II vieta – Sandrai Baguckaitei, III vieta – Gretai Bobinaitei (visos moksleivės iš Punsko Dariaus ir Girėno gimnazijos).

Iš „Aušros“ archyvo

Iš „Aušros“ archyvo

Lietuvių kalbos ir literatūros konkursas

Gegužės 8 d. Lenkijos lietuvių draugija Vidugirių mokykloje suorganizavo lietuvių kalbos ir literatūros konkursą. Jame dalyvavo 9 ketvirtokai, 9 penktokai ir 12 šeštokų iš Punsko Dariaus ir Girėno, Vidugirių ir Seinų lietuvių „Žiburio“ pagrindinių mokyklų. Vertinimo komisijoje dirbo: Irena Gasperavičiūtė, Dalia Makauskienė, Gražina Kibyšienė, Janina Macukonienė, Birutė Vaičiulienė, Eugenija Pakutkienė.

Konkurso dalyviai, suskirstyti į dvi grupes (IV–V klasės ir VI klasė), atskatinėjo raštu į klausimus, susijusius su lietuvių kalbos gramatika ir literatūra. IV–V klasių grupėje pirmąją vietą laimėjo Beata Aleksaitė (Vidugirių pagrindinė mokykla), antrąją vietą – Sigutė Aleksaitė, trečiąją – Augustinas Venslauskas (abu iš Punsko Dariaus ir Girėno pagrindinės mokyklos). VI klasių grupėje pirmoji vieta skirta Majai Dzimidai (Seinų lietuvių „Žiburio“ pagrindinė mokykla), antroji vieta – Viktorijai Petruškevičiūtei (Punsko Dariaus ir Girėno pagrindinė mokykla), o trečioji – Natalijai Krakauskaičiai (Seinų lietuvių „Žiburio“ pagrindinė mokykla).

Gegužės 9 d. Seinų „Lietuvių namuose“ vyko lietuvių kalbos ir literatūros konkursas-viktorina VII pagrindinės mokyklos klasių ir gimnazijų moksleiviams. Šių metų tema „Jie savo darbais ir kūryba skatino tautos nepriklausomybės siekius (skatino tautą atgimti)“. Viktorinoje rungėsi 8 grupės po penkis moksleivius iš Punsko Dariaus ir Girėno, Seinų lietuvių „Žiburio“ pagrindinių mokyklų ir gimnazijų bei Vidugirių

Iš „Aušros“ archyvo

Iš „Aušros“ archyvo

pagrindinės mokyklos. Vertinimo komisijoje dirbo: kun. Marius Talutis, Janina Macukonienė, Irena Gasperavičiūtė, Vida Uzdilienė, Gražina Kibyšienė ir Eugenija Pakutkienė.

Pirmąją vietą laimėjo Seinų lietuvių „Žiburio“ gimnazijos komanda: Tomas Krakauskas, Paulina Nevulytė, Viktorija Pakutkaitė, Jovita Sakalauskaitė, Gintas Vaicekuskas,

antrąją vietą – Punsko Dariaus ir Girėno gimnazijos komanda: Sandra Baguckaitė, Irena Berneckaitė, Ieva Kalinauskaitė, Edvinas Pajaujis, Erika Žukauskaitė, trečiąją – Punsko Dariaus ir Girėno gimnazijos komanda: Gabija Batvinskaitė, Inga Radzevičiūtė, Edita Sorokaitė, Aleksandra Staskevičiūtė ir Dovilė Zimnickaitė.

Dailiojo žodžio konkursas

Gegužės 11 d. Seinų lietuvių „Žiburio“ mokykloje įvyko Lenkijos lietuvių draugijos suorganizuotas dailiojo žodžio konkursas. Kaip kasmet jame dalyvavo visų lietuviškų mokyklų moksleiviai: Punsko savivaldybės vaikų darželio, Punsko Dariaus ir Girėno pagrindinės mokyklos ir gimnazijos, Punsko Kovo 11-osios bendrojo lavinimo licėjaus, Vidugirių pagrindinės mokyklos, Seinų lietuvių „Žiburio“ vaikų darželio, pagrindinės mokyklos ir gimnazijos. Šiais metais susibūrė 116 dalyvių.

Darželinukų grupėje eiles deklamavo 39 vaikučiai. Jūs vertino Alicija Maksimavičienė, Irena Vaičiulienė ir Irena Nevulienė. Visi vaikučiai laimėjo pirmąsias vietas ir jiems buvo įteikti diplomai bei dovanų gavo knygeles.

I pirmųjų ir antrojų grupę sugužėjo 9 I kl. ir 8 II kl. mokiniai. Jūs vertino Irena Gasperavičiūtė, Onutė Virbylienė ir Birutė Stoskeliūnienė. Iš pirmaklasių nominacijas laimėjo: Emilija Aleksaitė ir Dovydas Šimčikas iš Punsko Dariaus ir Girėno pagrindinės mokyklos, Julija Krakauskaitė ir Nicolė Valinčiūtė iš Seinų lietuvių „Žiburio“ pagrindinės mokyklos bei Mantas Radzevičius iš Vidugirių pagrindinės mokyklos. Antrų klasių grupėje laimėjo: Matas Grigutis ir Lidija Kalinauskaitė iš Punsko Dariaus ir Girėno pagrindinės mokyklos, Violeta Grigutyte ir Brigita Kalkauskaitė iš Seinų lietuvių „Žiburio“ pagrindinės mokyklos bei Jonas Kalinauskas iš Vidugirių pagrindinės mokyklos.

III ir IV klasių mokinių grupėje buvo 11 trečiųjų ir 14 ketvirtųjų. Šiuos dalyvius vertino Birutė Vaičiulienė, Elena Degutienė ir Alicija Nevulienė. III kl. grupėje nominacijas pelnė: Eimantas Uzdila, Inesa Nėvulytė ir Gabrielė Karčiauskaitė iš

Punsko Dariaus ir Girėno pagrindinės mokyklos, Ula Vilkelytė iš Seinų lietuvių „Žiburio“ pagrindinės mokyklos ir Rita Pečiulytė iš Vidugirių pagrindinės mokyklos. IV kl. grupėje laimėjo: Augustinas Venslauskas ir Gabija Petruškevičiūtė iš Punsko Dariaus ir Girėno pagrindinės mokyklos, Vaiva Vaicekuskaitė ir Valdas Kibyšis iš Seinų lietuvių „Žiburio“ mokyklos bei Sandra Pakuckaitė iš Vidugirių pagrindinės mokyklos.

V–VI klasių grupėje susibūrė 6 penktokai ir 11 šeštokų. Šią grupę vertino kun. Petras Gucevičius, Teresė Gausienė ir Aldona Jonušonytė. Pirmąją vietą pelnė Mangirdas Vektorius (Punsko Dariaus ir Girėno pagrindinė mokykla), antrąją vietą Onutė Karaneckaitė (Seinų lietuvių „Žiburio“ pagrindinė mokykla), trečiąją – Lidija Radzevičiūtė (Vidugirių pagrindinė mokykla). Pagyrimai buvo įteikti Indrai Valinčiūtei ir Rimui Rėkui (abu Punsko Dariaus ir Girėno pagrindinės mokyklos mokiniai) bei Jolantai Misiukonytei (Seinų lietuvių

„Žiburio“ pagrindinė mokykla).

VII pagrindinės mokyklos–II gimnazijos klasių grupėje buvo 6 septintokai ir 3 gimnazijos II kl. mokiniai. Vertinimo komisijoje dirbo Inga Makūnaitė, Alicija Krakauskienė ir Eugenija Pakutkienė. Pirmoji vieta skirta Ievai Kalinauskaitei (Punsko Dariaus ir Girėno gimnazija), antroji vieta Jokūbui Karaneckui, trečioji – Silvijai Misiukonytei (abu iš Seinų lietuvių „Žiburio“ pagrindinės mokyklos). Pagyrimo raštus gavo Amelija Pajaujytė (Punsko Dariaus ir Girėno gimnazija), Klaudija Krakauskaitė (Seinų lietuvių „Žiburio“ pagrindinė mokykla) ir Viktorija Čerlionytė (Vidugirių pagrindinė mokykla).

III gimnazijos klasės ir licėjaus moksleivių grupėje buvo 4 gimnazistai ir 5 licėjaus moksleiviai. Šią grupę vertino Janina Macukonienė, Gražina Kibyšienė ir Irena Vaicekuskienė. Šioje kategorijoje pirmoji vieta atiteko Daivai Grigutytei, antroji vieta – Simonai Zubavičiūtei,

trečioji – Silvijai Liaukevičiūtei (visos iš Punsko Kovo 11-osios lietuvių licėjaus). Pagyrimo raštus gavo Tomas Krakauskas (Seinų lietuvių „Žiburio“ gimnazija), Ingrida Vaznelytė ir Adomas Kalinauskas (abu iš Punsko Kovo 11-osios lietuvių licėjaus).

Visų konkursų prizinių vietų laimėtojams buvo įteikti diplomai ir visi nuo V kl. pakviesti į Lenkijos lietuvių draugijos organizuojamą ekskursiją į Trakus ir Vilnių. Kiti dalyviai gavo padėkos raštus. Visi moksleiviai buvo pavaišinti saldumynais.

Dailiojo žodžio, lietuvių kalbos ir literatūros, Lietuvos istorijos ir geografijos konkursus ir laureatų ekskursiją į Lietuvą rėmė Lenkijos Respublikos vidaus reikalų ir administracijos ministerija. Dėkojame.

Irenos Gasperavičiūtės nuotr.

Jungtinio Lietuvos kultūros centrų vadovų choro koncertas

EUGENIJA PAKUTKIENĖ

Balandžio 28 d. Seinų „Lietuvių namuose“ vyko neeilinis koncertas, nes scenoje dainavo ir visų Lietuvos regionų tautinius drabužius pristatė Jungtinis Lietuvos kultūros centrų vadovų choras. Tai buvo unikali, teatralizuota, Lietuvos tautinius kostiumus pristatanti programa.

Kolektyvas veikia antrus metus. Jo meno vadovas Saulius Liausa, koncertmeisterė Danutė Streckienė (akompanavusi pianinu). Choras dalyvavo „Gero ūpo!“ laidoje, buvo išvykęs į Vokietiją ir kitas šalis. Repeticijoms renkasi kartą per mėnesį Lietuvos viduryje, nes dalyviai gyvenantys įvairiose šalies vietose.

Pasigrožėjome ne vien dainomis, puikiai suderintais balsais, bet ir drabužiais, kokius seniau nešiojo žemaičiai, suvalkiečiai, aukštaičiai ir mums artimiausi dzūkai. Prašmatniausi Klaipėdos krašto, o turtingiausi –

suvalkiečių. Visi spalvoti, raštuoti, įdomūs.

Po meno programos visa salė bendravo su svečiais prie stalo. Nepristigo taip pat muzikos, dainų ir šokių.

Irenos Gasperavičiūtės nuotr.

Atkurtai
Lietuvai

Suvalkų kapinėse pašventintas paminklas a. a. kun. Jurgiui Dailidei (1838–1864)

ONUTĖ VIRBYLIENĖ

Balandžio 29 d. Suvalkuose vyko iškilmingas minėjimas, skirtas a. a. kun. Jurgiui Dailidei. Renginys prasidėjo lietuviškomis šv. Mišiomis už a. a. kunigą Suvalkų Švč. Jėzaus Širdies bažnyčioje. Jas atnašavo Lietuvos Vyskupų Konferencijos paskretoris kun. Mykolas Sotničenka ir Punsko parapijos vikaras kun. Marius Talutis. Šv. Mišiose dalyvavo ir šios bažnyčios šeimininkas – klebonas prelatas Jarema Sykulskis (Jarema Sykulski). Tą dieną šventovėje susirinko ne tik daug suvalkiečių, bet ir žmonių iš Punsko, netgi iš Lietuvos, Norvegijos. Šv. Mišių puošmena buvo „Sonantem“ choras iš Kalvarijos, vadovaujamas Ausmos Sakalauskaitės. Skambant jų nuostabiems balsams bažnyčioje vyravo tikrai labai iškilminga nuotaika.

Gražiai pasimeldę, visi nuskubėjo į kapines Bakalariavos (Bakalarzewska) gatvėje. Prie naujai pastatyto paminklo a. a. kun. Jurgiui Dailidei jau visų laukė Šv. Aleksandro parapijos klebonas prelatas Kazimiežas Grybosis (Kazimierz Gryboś), šių kapinių šeimininkas. Paminklo pašventinimo apeigas koordinavo kun. Marius Talutis. Jam prašant paminklą pašventino svečias iš Lietuvos kun. Mykolas Sotničenka. Kartu melstasi, sugiedotas „Viešpaties angelas“ ir Lietuvos himnas. Pašventinimo apeigos buvo pakartotos ir lenkų kalba, joms vadovavo vietiniai kunigai prelatas Kazimiežas Grybosis ir prelatas Jarema Sykulskis. Visus susirinkusius pasveikino Lenkijos

Šv. Mišias atnašauja kun. Mykolas Sotničenka (kairėje) ir kun. Marius Talutis

lietuvių bendruomenės pirmininkė Jolanta Malinauskaitė-Vektorienė. Ji padėkojo suvalkiečiams už lietuviybės išlaikymą. Prie paminklo padėtos gėlės, užžiebtos žvakės. Prie apeigų gražia giesme prisidėjo ir „Sonantem“ choras.

Vėliau visi persikėlė į Suvalkų lietuvių „Vienybės“ klubą, kur vyko tolesnė minėjimo dalis. Ten klausėmės „Sonantem“ choro nuostabiai atliekamų kelių patriotinių dainų. Pranas Sovulis perskaitė šiai progai sukurtą savo eilėrašį „Kunigas Jurgis Dailidė“. Vėliau LLD Suvalkų skyriaus pirmininkė įteikė padėkas tiems, kurie finansiškai parėmė paminklo statymą arba prisidėjo prie renginio organizavimo.

Oficialiosios dalies pabaigoje akordeonu pagrojo Norvegijoje gyvenanti Ramunė Sadauskienė (Vasiliauskaitė), kilusi iš Kalvarijos. Tai labai įdomus žmogus, jau gerai žinoma menininkė, tapytoja (su jos gražiais darbais galima susipažinti internete, įrašius *Ramune Art*). Kelias dainas atliko ir „Ančios“ ansamblis, vadovaujamas Vytauto Batvinsko.

Paminklas pastatytas Kazimiero Baranausko ir Juozo Vaznelio sumanymu. Tai jie pasiūlė pastatyti Suvalkų kapinėse Bakalariavos gatvėje akmeninį paminklą kun. Jurgiui Dailidei, kuris paaukojo savo gyvybę už Lietuvos laisvę.

Apie šį kunigą mažai kas girdėjęs, trūksta duomenų ypač lietuvių kalba.

Dalis renginio dalyvių prie paminklo a. a. kun. Jurgiui Dailidei po pašventinimo apeigų

Ši asmenybė susijusi ir su mūsų kraštu: kunigas baigė Seinų seminariją, žuvo Suvalkų mieste.

Kazimieras Baranauskas surado nemažai žinių. Jau 2013 metais jis buvo šiek tiek rašęs apie kun. Jurgį Dailidę straipsnyje „Sausio sukilėlių pėdsakai“ („Suvalkietis“ 2013/2/74). Pernai parašė ir į istorijos paveldo metraščių „Terra Jatwezenorum“ (2017 (9, 1) – straipsnis „Kunigas Jurgis Dailidė (1838–1864)“. Čia autorius pateikia daugiau žinių apie nužudytą kunigą. Šia tema rašyta ir „Aušroje“ (2018 m. 5 nr.) bei punskas.pl svetainėje.

Kadangi nebuvo jokio mūsų mieste žuvusio lietuvių kunigo Jurgio Dailidės atminimo ženklo, kaip jau minėjau, nutarėme Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio metais pastatyti jam Suvalkų kapinėse Bakalariavos gatvėje akmeninį paminklą. Mūsų planai įvykdyti. Paminklas stovi netoli koplyčios, šalia kitų kunigų kapų.

Norėjome paminklą pastatyti būtinai balandį, kadangi kun. Jurgis Dailidė nužudytas būtent šį mėnesį. Be to, svarbu buvo tai padaryti ir dėl kunigo vardo – paminklas pašventintas tą dieną, kai ne vienoje lietuviškoje parapijoje buvo švenčiami Jurginių atlydai...

Neužmiršome tą dieną užžiebt žvakelių ir kitiems čia atgulusiems kunigams: kun. Jurgiui Zavadzkiui (Jerzy Zawadzki), kuris suteikė galimybę Suvalkų lietuviams melstis gimtąja kalba, bei ilgamečiam Punksko klebonui kun. Ignotui Dzermeikai. Rytą užžiebtos žvakės šiose kapinėse palaidotiems Lietuvos didvyriams – partizanams Jurgiui Krikščiūnui ir Vytautui Prabuliuui.

Gerbiamieji, labai ačiū tiems, kas finansiškai parėmėte mūsų iniciatyvą. Džiaugiamės, kad rėmėjų buvo labai daug. Dauguma aukotojų – suvalkiečiai. Bet prie mūsų iniciatyvos gražiai prisijungė ir žmonės iš Punksko krašto bei Marijampolės.

Aukota įvairias sumas, pagal galimybes, pradedant nuo 10 zł. Ypač nuoširdžiai dėkojame pagrindiniams rėmėjams Genutei ir Broniui Vazneliams iš Suvalkų. Gražiai savo aukomis prisidėjo LLD Suvalkų skyriaus valdyba ir nariai, „Ančios“ ansamblis, „Suvalkiečio“ redkolegija ir kiti.

Širdingai dėkojame ir tiems, kurie padėjo suorganizuoti šį mums labai svarbų renginį. Labai džiaugiamės, kad pavyko įgyvendinti mūsų planus. Tai buvo dar viena garbinga akimirka, skirta atkurtos Lietuvos 100-mečiui.

Kun. Jurgio Dailidės paminklui aukojo: Agurkienė Kastulė, Suvalkai; Baranauskai Elena ir Kazimieras, Suvalkai; Čėplienė Julija, Suvalkai; Dabulienė Elena, Suvalkai; Dapkevičiūtė Marijona, Suvalkai; Dapkevičiūtė Petronelė, Suvalkai; Gibavičiai Teklė ir Juozas, Suvalkai; Grigučiai Dalia ir Gediminas, Suvalkai; Jalauskiene Adelė, Suvalkai; Jankauskienė Bronė, Suvalkai; Jasevičius Jonas, Suvalkai; Judickienė Danutė, Suvalkai; Jurgelevičius Ričardas, Marijampolė; Jurkiūnas Kostas, Suvalkai; Jurkūnienė Elena, Punkskas; Kajackas Juozas, Suvalkai; Kajackienė Gražina, Suvalkai; Kapuscinska

Stefanija, Suvalkai; Kardauskai Jūratė ir Romas, Punkskas; Krakauskienė Alicija, Punkskas; kun. Talutis Marius, Punkskas; Leončikas Kostas, Suvalkai; Makrickienė Magdalena, Suvalkai; Malinauskai Dalia ir Justinas, Suvalkai; Mockun Birutė, Suvalkai; Nevulis Jonas, Suvalkai; Oluv Birutė, Suvalkai; Paransevičienė Onutė, Suvalkai; Pečiulytė Genovaitė, Suvalkai; Prelevič Julija, Suvalkai; Račienė Vanda, Suvalkai; Remindavičienė Birutė, Suvalkai; Sendienė Onutė, Suvalkai; Sidarėnė Nastutė, Punkskas; Sovulis Pranas, Suvalkai; Staskevičius Sigitas, Suvalkai; Šabalaj Aldona, Suvalkai; Šalčiūnai Irena ir Jeronimas, Marijampolė; Šliaužienė Teresė, Suvalkai; Talaišiai Marytė ir Juozas, Suvalkai; Talaišienė Veronika, Suvalkai; Uzdlaitė Teresė ir Valentas, Punkskas; Uzdlaitė Teresė, Suvalkai; Vasilčik Elena, Suvalkai; Vazneliai Genutė ir Bronius, Suvalkai; Vazneliai Leokadija ir Juozas, Suvalkai; Vazneliai Onutė ir Petras, Ožkiniai; Vazneliai Veronika ir Jonas, Punkskas; Venslauskai Zita ir Antanas, Punkskas; Virbylienė Onutė, Suvalkai.

Punsko ir Pagėgių bendruomenių kultūros populiarinimo renginys Punske

Šių metų gegužės 15–18 dienomis Punske vyko Punsko valsčiaus suorganizuota vaikų stovykla. Joje kartu su Punsko pagrindinės mokyklos ir gimnazijos mokiniais, mokyklos ir bibliotekos darbuotojais bei šio krašto pensininkais dalyvavo Pagėgių savivaldybės viešosios bibliotekos atstovės bei Pagėgių sporto ir meno mokyklos mokiniai su auklėtoja. Renginys buvo įgyvendintas vykdant dalinai Europos regioninės plėtros fondo finansuojamą projektą Nr. LT-PL-2S-113 „Pagėgių ir Punsko bibliotekų ir kultūros paslaugų patrauklumo skatinimas“, kuris esąs Interreg V-A Lietuva-Polska programos dalis. Projekto partneriai: Pagėgių savivaldybės viešoji biblioteka ir Punsko valsčius. Susitikę dalyviai lankė Punską, mūsų mokyklą ir jos biblioteką, susipažino su mūsų krašto kultūrine veikla, bendraudami su punskiečiais pasidalijo savo

Pagėgių moksleivių meno programėlė

patirtimi bei projekto problematikos srities žiniomis.

Tik atvykę gegužės 15 d. Pagėgių sporto ir meno mokyklos mokiniai parodė Punsko mokyklos sveitainėje savo meno programėlę, Punsko savivaldybėje susitiko su poetu S. Birgeliu, kuris pristatė svečiams dalelytę Punsko krašto istorijos, susijusios su knygnešiais, lietuvių kalba ir knyga, taip pat savo asmenybę bei kūrybą. Paskui svečiai lankėsi Punsko bažnyčioje, „Senosios klebonijos“ muziejuje ir tautodailės dirbtuvėse, kur susipažino su juostų audimo būdais.

Veiklų metu bei laisvalaikiu svečiai iš Pagėgių bendravo su mūsų krašto pensininkais, mokytojais ir bibliotekininkais, kultūros veikėjais. Punsko mokyklos mokinių savivaldos atstovai leido savo laisvalaikį su svečiais,

Susitikimas su poetu S. Birgeliu

Laisvalaikio kertelės dalyvių spektaklis

bendravo, žaidė krepšinį, padėjo pažinti Punkską ir jo apylinkes.

Gegužės 16 d. Punksko liaudies buities muziejuje vyko literatūros skaitymas netradicinėse erdvėse ir kūrybinės dirbtuvės. Vaikai, raginami vadovų, kūrė poeziją, lipdė darbelius iš molio, piešė akvarele, dažė audinius batikos technika. Laisvalaikio kertelės dalyviai parodė spektaklį „Cupės ir Zupės gyvenimas bei nepaprasti nuotyčiai“ pagal Silvijos Laurenčikaitės ir Jarlo Brantingo knygą. Pasirodė ne tik vaikai, bet ir jų vadovė Marytė Malinauskienė bei projekto koordinatore Jolanta Latvienė, o dekoracijas paruošė Julija Zielinskienė. Tą pačią dieną stovyklos dalyviai dalyvavo Simono Norkaus name – Punksko parapijos svetainėje vykusiame Poezijos pavasario vakare „Eilėraščiai Lietuvai“, po kurio turėjo progą pabendrauti su mūsų krašto ir Lietuvos poetais.

Visi stovyklautojai taip pat dalyvavo kelionėje po regioną. Išvykę iš Punksko važiavo Gulbiniškių kalno link, stebėjo gražų poledyninį gamtovaizdį, klausėsi gidės Rūtos Burdinaitės pasakojimų apie paskutinę jotvingių gynybinę pilį Šiurpilio

piliakalnyje, Suvalkų miesto istoriją ir čia gyvenančių lietuvių problemas. Lankė Vygrių baroko stiliaus kamaldulių vienuolyno bažnyčią ir kriptas, vienuolių namelius (eremus), apartamentus, kur nakvojo popiežius Jonas Paulius II, stebėjo ežerą iš laikrodžio bokšto.

Seinuose dalyviai užsuko į „Lietuvių namus“, „Žiburio“ mokyklą, baziliką, prie A. Baranausko kapo ir paminklo. Šiomet Seinų kunigų seminarijoje įsteigtoje Lietuviškoje menėje skaitė V. Mykolaičio-Putino „Altorių šešėly“ ištraukas, sudainavo A. Baranausko „Giedu dainelę“.

Vėliau nuvykę į netoliese esantį Bubelių kaimą prie Albino Žukausko gimtinės punskiečiai kartu

su pagėgiškiais skaitė jo poeziją, klausėsi gidės ir Punksko krašto istorikės Julijos Račiuvienės pasakojimų apie šio krašto lietuvių repatriaciją į Lietuvą 1941 m. Grįždami į Punkską sustojo prie Vidugirių mokyklos ir koplyčios bei Kampuočiuose prie Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimui atminti pastatyto akmens ir knygnešio Vinco Kaminsko paminklinės skulptūros.

Ekskursijos dalyviai keliavo šio krašto istorijos taku: nuo seniausių laikų – jotvingių pėdsakų Suvalkų regioniniame parke, per Vygrius, garbingą Seinų miesto praeitį, šio krašto atsiradimo už Lietuvos ribų istoriją, iki šiuolaikinio čionykščių lietuvių gyvenimo.

Interreg V-A Lietuva-Polska programos projektas Nr. LT-PL-2S-113 „Pagėgių ir Punksko bibliotekų ir kultūros paslaugų patrauklumo skatinimas“ yra vykdomas nuo š. m. kovo 1 dienos. Per iš viso 10 mėnesių projekto laikotarpį dar, tarp kitko, yra numatytas parodos Punkske paruošimas ir atidarymas. Taip pat verta paminėti, kad kovo mėnesį Pagėgiuose vyko žurnalistės, fotomenininkės Lilijos Valatkienės fotorefleksijų ir dokumentinės fotografijos darbų parodos „Vydūnas – žinomas, bet nepažintas“ atidarymas, kuriame dalyvavo taip pat Punksko įstaigų darbuotojai ir kultūros skatintojai.

Interreg Lietuva-Polska

Europos Regioninės Plėtros Fondas

EUROPOS SĄJUNGA

Gyvenimas – tai šniokščiantis upelis

TERESĖ JANUŠONIENĖ

Gyvenimas yra kančia – mokėk ją nuslėpti ir nutylėti.

Gyvenimas yra duota laimė – reikia jos nusipelnyti.

Gyvenimas yra trapus, bet labai įdomus.

Gyvenimas yra vienas, kito žemėje nebus.

Man labai malonu rašyti apie Valinčių kaimo gyventojus, mylinčius Dievą ir žmones, apie jų gyvenimą, vargus, džiaugsmus, pasiekimus, nuveiktus gerus darbus. Važiuodama per gimtąjį kaimą nusprendžiau aplankyti Teresės ir Petro Valinčių sodybą. Labai nudžiugau juos suradusi namuose. Kiek pasikalbėję nutarėm sugrįžti į senelių, tėvų, dėdžių ir tetų praeitį. Labai norėjau įamžinti Petro mintis.

Petro seneliai Antanas ir Rožė Valinčiai gyveno dideliame ūkyje Valinčių kaime. Jie susilaukė vaikų: Antano, Jono, Vinco, Onos, Petronės, Julės, Magdės, Juozo ir Marytės. Vyriausiasis sūnus Antanas labai norėjo ir stengėsi mokytis. Po karo pagerėjus sąlygoms mokėsi ir studijavo Lietuvoje kartu su Jonu Stoskeliūnu. Sugrįžęs dirbo mokytoju Navinkuose, Vaitakiemy ir Punske iki pensijos. Kai Juozas susituokė, su broliu Vincu pasidalino žemę. Taip visur buvę daugiavaikėse šeimose.

Vincas pamilo Teklę Degutytę iš Vaičiuliškės kaimo, gimusią 1918 m. Jiedu ilgai nelaukė 1945 m. sumainė aukso žiedus. Du jauni žmonės nenuleido rankų, abu ėmė kelti sunkią gyvenimo našta. Vincui ir Teklei Valinčiams gimė Teresė, Petras, Jonas,

Iš dešinės: Vincas, Jonas Pečiulis iš Australijos, Teklė, Antanas, Petras ir Teresė

Lina ir Valdas.

Vincas ne tik ūkininkavo. Negailėjo laiko taip pat dainai ir muzikai. Nors nebuvo niekur mokėsis, viską gerai išmanė. Buvo gabus ir švarios širdies lietuvis. Mokė žmones dainų, pagarbos Dievui ir kitam žmogui. Iki senatvės mokė dainuoti, vadovavo chorams, kurie dalyvaudavo sąskrydyje Klevų, vėliau Burbiškių kaime, statė vaidinimus ir vadovavo bažnytiniam chorui. Mylėjo lietuvišką žodį ir stengėsi jį išsaugoti savam krašte. Po karo pagerėjus sąlygoms pramoko gaidų pas Cibulską iš Trakiškių, o paskui mokėsi pats, nes turėjo gabumų muzikai.

Vincas su Tekle, augindami vaikus, rasdavo laiko giedoti bažnytiniam chore ir laidotuvėse. Teklė buvo labai gera dainininkė, turėjo gerą balsą. Buvo ir labai gera šeimnininkė, žmonės prašė ją ruošti maistą vestuvėms

ir šermenims. Kepė skanius tortus, pyragus ir mėsą, niekam neatsakė, viską darydavo iš meilės.

Vinco ir Teklės dukros ir sūnūs labai talentingi, mylintys muziką. Petras, būdamas 12 metų, jau grojo rusų bajanu („guzikine“ armonika). Kai jam buvo 16, tėvai, pastebėję sūnaus gabumus ir polinkį groti, nupirko armoniką. Sulaukęs 18 metų Petras grojo šokiuose ir vestuvėse.

Brolis Jonas (dabar gyvenantis Punske) nepasidavė Petruui – pamilo armoniką, labai gražiai groja ir dainuoja. Jauniausias Valdas irgi nenusileido broliams. Jis groja armonika, vargonais ir trombonu, gieda bažnytiniam chore. Kai jų tėvas Vincas vadovavo chorams, pasiskolindavo vargonėlius. Elektros nebuvo, tai kojom reikėjo dumti. Petras pasakojo, kad tėvui palikus vargonėlius visi trys broliai puolė prie jų

Prie kryžiaus, pastatyto ir pašventinto Vinco Valinčiaus 80-ojo gimtadienio proga

groti. Tėvas išgirdęs barė: „Pagadinsit skolintus vargonėlius.“ Visi vaikai net virė – taip norėjo pagroti.

1966 m. spalio 1 d. Valinčių kaimo mokykla buvo perkelta iš Petro Staskevičiaus namų pas Vincą Valinčių. Namas čia buvo geresnis mokiniam, šiltesnis, krosnis koklinė ir langai dideli. Visa tai surašė knygoje „Valinčiai“ gerb. mokytoja Marytė Savickienė, nes ji ilgai mokė Valinčių mokykloje.

1971 m. buvo įvestas telefonas (dėl to, kad buvo mokykla). Visi kaimiečiai eidavo skambinti koku nors reikalu.

Petrui grįžus iš kariuomenės, Vincas ir Teklė labai gerai žinojo, kad jam paves ūkį. Mat jis buvo ir yra giliai jaugęs šaknimis į gimtą žemę.

1979 m. birželio 9 d. Petras sumainė aukso žiedus su Terese Kaminskaite iš Kampučių. Teresė pasakojusi, jog norėję ką nors užgyventi, nusipirkti, naujesnių mašinų ūkiui reikėjo. Tad sunkiai dirbo, laiko

poilsui likdavo nedaug. Jiems gimė Arūnas, Darius, Alicija ir Edmundas. „Gerai mums abiem buvo išeiti į laukus dirbti, nes mamulė likdavo su vaikais, jais rūpinosi, ruošė pietus. Net nepastebėjom, kada vaikai užaugo. Rodos, viskas buvo vakar. Ir pamiršom, kad buvo sunku.“

Petras ir Teresė jau perdavė ūkį vaikams, jaunoms rankoms. Arūnas yra baigęs Seinų technikumą ir Balstogėje pedagogiką, dabar trumpam išvykęs į užsienį. Darius baigęs Punsko licėjų ir Kauno kūno kultūros akademiją, dabar dirba Punsko mokykloje sporto mokytoju. Sukūręs šeimą, gyvena Navinykuose. Dar randa laiko dalyvauti šokių grupėje „Vyčiai“. Alicija, baigusi Punsko licėjų, išvyko studijuoti į Vilnių. Po sėkmingų studijų pasiliko ir dirba, bet retkarčiais perskrenda kaip kregždutė į tėviškę, gimtąjį lizdelį, pasidžiaugti ir pasikalbėti su tėveliais. Edmundas baigė Seinų technikumą. Jam vis dar gaila palikti tėvelius. Padeda jiems

darbuose ir dirba valdišką darbą. Šis jaunas žmogus darbštus ir sąžiningas. Vasarą suspėja nupjauti žolę prie savo ir Valinčių kaimo kryžių.

Prie Valinčių sodybos buvo senas kryžius. Jis supuvo. Vincas, sveikatai blogėjant, labai norėjo ir stengėsi prie gimtųjų namų palikti naują kryžių. Padedant šeimai, padarė jį savo 80-ojo gimtadienio proga. Ir dar anūko Dariaus buvo Pirmoji Komunija. Naujas kryžius pastatytas ir pašventintas 1994 m. Vincas mirė 1995 m. rugpjūčio 25 d.

Teklei Dievas dar leido pagyventi, pasidžiaugti vaikais, anūkais ir proanūkais. Ji visada labai džiaugėsi savo „namine“ marčia Terese. Ši ją globojo ir prižiūrėjo. 2014 m. Teklė paliko žemiškus rūpesčius ir iškeliavo į amžinybę.

Net sunku patikėti, kiek daug gero galima gyvenime padaryti.

Paklausiau Teresės ir Petro: „Kaip jūs abu randate laiko giedoti laidotuvėse?“ Jie atsakė: „Kai nori žmogui gera padaryti, tai ir suspėji, tik reikia norėti.“ Drąsiai galiu pasakyti, kad visada norisi aplankyti Teresės ir Petro sodybą. Jie maloniai pasitinka, kviečia užėiti ir išgerti kavos bei paragauti paruoštų spurgų.

Vinco ir Teklės namuose šeimos išauginta atžala pasilikusi iki šandien. Šiuose namuose matomi Dievas, pamaldumas, sąžiningumas ir tarnavimas kitam žmogui.

Dėkoju Teresei ir Petrui, kad norėjo ir rado laiko pasidalinti praeitimi bei dabartimi.

Gyvenimas yra tvirtas – mokėk jį apsaugoti.

Gyvenimas yra neapsakytas grožis – žavėkis juo.

Gyvenimas yra žaibas tamsių naktų – sužaibuoja, ir nebėra.

Gyvenimas yra sunkus kryžius – apkabink jį ir nešk.

Prievarta į Tėvynę

RŪTA BURDINAITĖ

Kaip žadėjome „Aušros“ 7 numeryje, pateikiame Jono Leonavičiaus iš Vilkapėdžių kaimo prisiminimų apie jų šeimos repatriaciją į Lietuvą.

Jonas Leonavičius gimė 1928 m. balandžio 8 d. Vilkapėdžiuose kaip priešpaskutinis Kotrynos (Sidarytės iš Klevų) ir Antano Leonavičių vaikas. Iš viso šioje šeimoje užaugo šeši vaikai: Pranas, Ona, Anelė, Ignotas, Jonas ir Juozas. Seserys ir Ignotas praleido gyvenimą Lietuvoje, o kiti trys broliai Lenkijoje. Jų šeimą, kaip ir daugelį šio krašto lietuvių, palietė repatriacijos į Lietuvą banga. Štai ką pasakojęs Jonas Leonavičius, kuris neseniai iškeliavo į amžinybę: „Pradėj vežč 41-ais metais, o mes jau paskuciniu transportu išvažavom, prieš Velykas. Trylika metų tadu turėjau. Išvežė mus in Budziskų, paskui susodzino in mašinas ir nuvežė in Kalvarijų ruskiai. Gražu buvo pažūrėc, su bokštukais toki. Nematį buvom tų rusų kareivių, o mus jie daugiausia vežė.

Šašais vežimais išvažau, tį kaimynai padėj, kas. Ir in vežimus prisdėjo, alia iš namų nesuskrausi visko – tį maisto, nu ir plūgai, ir, noc to, mašinos, ir lovos, baldai da tį koki, stalai, kas. Viskų vežėmės, sakau, šašais vežimais išvažavom.

Nu ir Kalvarijoj susodzino mus an traukinio ir išvežė in Jonavų. Tį išlodu an traukinio viską ir išvežė mus su viskuom. O tėvas liko su arkliais. Tai tėvas su vežimu važau, o mus Jonavoj vė in Skarulių dvarų nuvežė visus: Nevulis Raiscinių, Gronckas, kici. Tį suvarė, tai pernakvojom, pabuvom mes gal dzvi dzienas, atvažau

jau arkliai mūs, vežimai. Nu ir paskui išvažoj po ūkes.

Suvežė mus an ūkės – Šveicarijos vienkiemis tokias, kokio ruso. Da mūs tėvas ir Bartnykas vis juokės, sako: „Kap nuvažuosim, tai žūrėk, kad da neužimtum su elektru tų gražų namų.“ Kap nuvežė – kap rozas, elektra tį visur jau, kvietkai. Tį kokio kelių inžiniero namas ir pusentro hektaro pieštės. Nu o ca pora arklių, karvė, ba cik viena možnėj išsivežč. Ir kur dēcis an to pusentro hektaro pieštės? Ir tus da pusė užsodzyta giru. Tai duos, sako, duos da iš Šveicarijos dvaro tynai iki 10 hektarų. Alia kų duos, vis ciek tį pieska toj baisiausia.

Nu ir paskui tėvas prieš Velykas da pasėmį išvažau ieškoc kur gerasnės ūkės. Tį apėj visur, apžūrėj, tai Garliavos valsčuj rado – 10 hektarų ūkucis. Trobėsiai tai jau tį visai, noc to, menki buvo, alia žamė 10 ha gera. Nu ir tį suskraustėm jau paskui. Pavelino ir možnėj peraic, tai mes ir tas Nevulių Petras tepgi in Garliavos valsčų persikėlė, ir Gronckas, visi ištos Jonavos pabėgom, ba tį pieska baisi. Su tuom Petru Nevulių tai vienas prie kito beveik važinėjom rozu.

Nu ir tį apsigyvenom, pora metų pasėdėjom. Mūs keturiesa išvažavo: Juozus, aš ir tėvai. O jau kici buvo išvažavį ankscau: Anelė, Ona ir Ignotas. Nu ir tep, matai, pradėjom gyvenc, jau tį prisisėjom. Paskui Velykų subatoj ateina tokias kaimynas – buvo valsčiaus sekretorus, Ivanauckas. Ateina tus: nu jau, girdzi, sako: „Blogų žinių atnešau, vokiečiai paraina an jūs.“ Tai mumiem jau bloga. Jau mes žinojom, kad paraina, visur buvo, alia pas mus da nebuvo. Alia tai valsčun

tį matai tepgi – tus viršaitis, sako, jau baigė darbų ir gau žinių, kad vokiečiai parvažuoja. „Sėskit, vyrai, – sako, – ir rašykit pakvietimus visiem, kas yr, ba kap užais vokiečiai, tai jau...“ Ba kap parvažau vokieitys, inėj in stubų, tai jau tu kelkis ir aik. Ca viskas jau liko vokieču, o tu kap stovi, tep išaisi.

O kap atėjom in tuos namus, tai, o Jėzus, tu neklausk – radom vištų pridaryta ciktai ir daugiau nieko. Jau kap tį buvo... Tai paskui motka kelias dzienas šveitė, kol iššveitė. Ba tį vokieitys vienas kavalierus su trimi mergom sėdėj ciktai, tai jie nieko nežūrėj, nieko nedarį, ir ciek nešvarai buvo viskas.

Nu tai po Velykų jau gal tracūdzen turėj ciej vokiečiai parvažuoc. Tai jau mes tynai, noc to, pasriktavom. Žinai, jau pora karvių, jau arkliai, viskas, o raikia palikc. Tai sumainėm karves tį su susiedu. Jis turėj tokių menkų, nu tai: „Apmainyk.“ Apmainė. Mūs gera karvė buvo ir da telyča. Tai sutarėm, kad mumi perlaikyt telyčų, kap sumainėm tom karvėm, o prūsu palikom tų menkų. Pas Miliūnų palikom tų mūs karvį ir telyčų. O Jesenauckai toki buvo vėl, kici kaimynai. Tai toj Jesenauckienė vė: „O, vokiečiam paliksi?“ Ba da avis palikc, tį ko norėj. Toj pasėmus už lencūgo nusvedė. Sako: „Rasi pas mus.“ Nu ir ciek.

Atėj milicija ir: „Rankitės.“ Veš an lenkų ūkių, in Lapių valsčų už Kauno da 16 km. Lapių valsčius ir tį Peščiankos kaimi pas Janulevičų. Nu, o tį pažūrėjom, da Ignotas sako: „Nevažuokit an lenkų ūkių, tušča jo, ba gali da užmušč.“ Nu tai jie nevažuos. Sako: „Sėsk tu an dzviraco ir važuok in Radzuškį va, tegu Ignotas

Leonavičių šeima. Vilkapėdžiai, apie 1932 m. Iš kairės pirmoje eilėje: Jonas Leonavičius, Pranciškus Sidaris, Kotryna Sidarytė (Leonavičienė), Juozas Leonavičius, Antanas Leonavičius, Anelė Leonavičiūtė; antroje eilėje: Ignotas Leonavičius, Ona Leonavičiūtė, Ona (Marazaitė) Leonavičienė, Pranas Leonavičius

pascinka mus Kalvarijoj, ba parvažuos rytoj tėvas.“

Jau no Kauno, iš Garliavos, pas mano brolių. O Ignotas ca da an vokiečio ūkės gyvena Radzuškėj. Nu ir aš sėdau an dzviraco, atvažavau. Tus nuvažau, laukia, laukia Kalvarijoj – nēr, neparvažuoja. Nu kurgi? Aš an dzviraco ir atgal in Kaunų antryt. Šmotas kelio, 100 km. Nuvažuoju tį – nēr. Žinai, kap atsakė tam milicinyku, jis pasėmis nuvej an posterunko in Garliavų ir pasakė, kad nevažuoja. „Ach, tai nevažuojat?“ Tai aš išvažavis jau buvau in Radzuškį, o tį milicija ir kici su padvadom – ir supokau juos, ir nuvežė. Nu ir aš atvažuoju tį in tų Garliavų, ieškau, kur – nēr. Sako, išvežė milicija. Jėzus Marija... Nu tai gerai, kad da pomecij turėjau ir nei aš užsirašis, nei nieko, cik kap papasakoj, kur veš, an kokios ūkės, tai aš da ciek aciminiau.

Nu alia, žinai, tokiam 13-os metų per Kaunų dzviracu nuvaryc. O ca per tuos Šančius varyc. O tuosa Šančiuose, žinai, buvo tas getas žydų, cik tai aptvertas plentas, o ca visur

pylna žydų. Strokas man kap reikia, kad per tuos žydus važuoc...“

Nu, nuvažuoju in tų Lapių valsčų, tį dasklausiau. Alia tepgi tį – paklausi, kur tokia vieta, tai parodo tau kažne kur, ba macyc, kad jau žinoj, kad tį atvažuoja an lenkų ūkių. Nu ir nuvejau, sakau tėvu: „Aikit, bėkit iš ca graicau.“ Tėvas nuvej su tuom lenku in valsčų ir sako: „Pašnekėsim, mažam duos abiem gyvenc, ba jų keturi ir mūs keturi. Nu tį 20 hektarų, tepgi pieštė, alia kap jau nēr kur gyvenc, mažam...“ „Ooo... Tai da jis ca sėdzi?! Graita isinėš!..“ Nu tai tėvas tam lenku sako: „Ne, duok tu mumi padvadas atgal in Garliavų pervežč, o tu sėdėk ar kų nori daryk.“ Nu gerai, pernakvojau, tus susieškoj tynai pora vežimų, ba tį jau biskį cik kų nusvežį buvo, jau, noc to, pas vokiečių daug liko visko. Paskui pernakvojom, antryt tusai mus in Garliavų, o tracūdzien tu vėl važuok in Radzuškį. Nu sėdis iš tį vėl per Kaunų in Radzuškį atvažavau, vėl tėvas jau atvažuos antryt. Laukiam, laukiam – nēr. Kas ca pasdarė? Nu ir vėl iš Radzuškės an

dzviraco ir varau in Kaunų. Suscinku Marijampolėj, važuoja. Tai kas tį pasdarė? Kumelė apsikumeliau, nu ir negalėj savo paskincyc, tai palaukė gal dzienų, surišo kumelukų an vežimo ir vežas.

Nu ir suskraustėm ca va Radzuškėj pas brolių ir sėdzim. Alia reikia nuvej pasimc tos telyčos no Kauno, iš Garliavos. Tai tus Miliūnas sako: „Turit jūs karvį?“ „Nu tai ne, va cik šita telyča.“ „O brolis turi?“ „Ne.“ O tus išėj kap stovi, kap ca vokiečiai užėj. „Tai pasimk savo karvį ir veskis, jau man tų telyčų palik.“ Nu ir tėvas parsiveda karvį – jau dzaugsmas dzidelis, kad karvį turim.

Nu ir sėdzim canai.

Sėdėjom, sėdėjom, ir da nēr kur dēcis. Tai paskui vėl tėvas ieškoc – tai Lazdzijuose Albavičiaus, lenko, ūkėj. Janušonis Vilkapėdžų tį an tos ūkės sėdėjis, nu ir tį dabeigis jau viskų, iščycsinis kap reikia. Alia žamės yr, tai tėvas vėl nuvažau in tį ir nebi pasėmė tų ūkį. Tai apsėjom, nu ir tį pasėdėjom iki rugiapjūtei – o ca frontas užaidzinėc. Nu užaidzinėc frontas, tai paskinkėm arklį, ba da turėjom, ir parvažavom vėl in Radzuškį, pas brolių. Parvažavom, atėj vokiečiai – kinkyc arklius ir važuok abazan. Jau mūs vienų arklį paskinkė ar du, ba Albavičiaus da ciej buvo arkliai, ir nuvažau. Pavažau ca in Alksnėnus – išlipk ir aik, o su arkliais nuvažau vokiečiai. Nu da kita buvo kumelė su kumeluku. Kap frontas užėj, tai krūmuosa prižišta, pakavota buvo. Atėj, pasėmė prūsai – o, prie šito cinka, paskinkė ir nuvažau. Ir jau neturim nei arklio, nei nieko, ir kap stovim jau. Tai paskui da dzvivagis buvo, tai išsimainė tį kokį arklį an to dzvivagio. Vežimas da buvo, tai paskinkėm.

Ir da kiek turėjom skudurų – susdėjom, alia jau vienu arkliu ir vienan vežiman. Jau viskų dabuvj. Ir in Krasnapolį nuvažavom.

Nuvažavom in Krasnapolį, tį rusų pylna, pylna. Alia tį nieko, nekraipė dėmesio in mus visai – sėdėk, tavo, tai sėdėk. Nu ir sėdėjom da su tais rusais, kol canai da jieį tvarkės, kol nepasėjėj frontas. Kap cik ciej ruskiai išėj, jau pradėj šaudzyc canai, atėjį iš Krasnapolio valdza toj išginė ir iš tį mus. Nu ir an rašto jau nēr kur dēcis. Parvažavom ca in Klevus pas broļį, pas Franų. Tį stubukė nedzidelė, nu jį šaimyna ir 40 mergų kambarin, jų namuosa. Rusų mergos, an fronto atvežtos, ir jas vakaran an fronto veždavo, o dzienoj parveža vėl jas. Nu ir nēr kur dēcis. Tai paskui mes pas Petronus in Klevus, tį giminės, tai nuvažavom, pabuvom tį. Da rusai buvo, alia ciej nieko, pavelino mumiem būc.

Sėdėjom, sėdėjom, kap jau frontas nuvėj ir iš ca rusai išsikraustė, tai Misiukonių namai va šiciej liko tušči. Da tį tus Dabušincas ca kokias gyveno, alia tus jau tepgi nuvėj an savo in Michnovcus, o ca motka atlėkė pažūrėc – jau rusų nēr. Nu kap rusų nēr, tai aina – kad jau Valinčis paskucinį langų iš tos stubos nešas! Alia da vis ciek, sienos stovi.

Nu atvažavom in tų stubų, ir da ca buvo tų namų, tai langų tį kokių prislupė. Da tam ruskiu, žinai, šmotų mėsos, tį ko dau už tuos langus. Ir tį kokius sudėjom, ir tep gyvenom. O ca Kalinauckas gyveno ir nelaido mūs, gal da kokius kiba dvejis metus. Tai jis ca sėdėj, o mes Klevuosa sėdėjom. Nu ir paskui, kap karas jau dasbeigė gerai, tai tus Kalinauckas tį kur in Voketijų išvažau, o mes an rašto jau ca sugrižom. Kų, sakai, radom? Nu tai da būdas radom. Ir tai da labai gerai.

Paskui pradėjom po biskio gyvenc. Nei sėta, nei arta, nei nieko, tai kur kų uždzyrbai biskį, tai visap buvo, kap sako... Alia bet da, da, pavalgį buvom. Nu ir no to čėso jau šica sėdzim.

Keturis metus buvom Lietuvoj. Kas važinėj, tai žino, kap ca nēr nei kur gyvenc, nei kokias rytojus bus – nežinai. Nu tai, žinai, biskį sunku gal buvo... Ateina, noc to, acima. Alia vėl – tai in Lazdzijus kraustėmės, tai iš Lazdzijų, tai tį, tai tį, tai po biskio ciktai, ir išsimėtė viskas. Da mes parvažavom nebi su vežimu, su arkliu, ba išsimainėm an to dzvivagio tų kumelį, o kici pėsci parėj, visai pėsci. Ir da nerado nieko, o mūs gi buvo namai, da tį Krasnapolin. Tai būt buvį gerai, alia ne, ba matai – iš Lietuvos grįžis, tai: „Wychodzić!“ Ir tėvo draugai visi tį buvį, alia kur tau – išvarė. O mūs ir javų tį buvom prispjovį, šieno. Ca atėj Visi švenci ir nēr – da karvė, arklys – nei pašartės, nei nieko. Tai paskui va žmonės geri ir ca po biskio sumetė, ir pragyvenom, ir tų karvį da persišėrėm peržiem.

O paskui Klevuosa ca an Misiukonių da, tai jau vėl pasisėjom biskį ir buvom, kol mus inlaido šitas. Iš Zielono buvo ca visi ciej, va an Balevičų buvo, an Juozų no to Zielono, ba tį lėktuvų stotį darė, tai vokiecai juos iš tį iškėlė ir an šitų lietuvių ūkių susodzino.“

Dažniausiai svetur iškeliaė žmonės ilgisi savo Tėvynės ir trokšta į ją sugrižti. Tik mūsų krašto lietuviams buvo lemta patirti savotišką kuriozą – tai Tėvynė pasitraukė, o jie buvo priversti palikti savo gimtuosius namus ir keliauti paskui ją: „Turit važuoc, – sakė, – ba jei nevažuosit, tai važuosit su žydais in Liublinų. Ba turėj važuoc, turėj kiek tį išaic, ba rusai nedavė vokiečų, cik apmainyc turėj an lietuvių. Kici da išėjo, katriej nelaisvėj buvo. Po karį paimtas iš karuomenės tokias švogeris Sidarukas, Levončikų Jurgis, ca kici buvo – tai jei važuoji in Lietuvų, tai palais iš nelaisvės vokiečiai. Nu tai daug tų palaido iš tos nelaisvės ir turėj išvažuoc. Ir ingųzdzyta, ir, žinai, spaudzimas. Nu ir tėvas – nu kur dēcis? 10 metrų akmenų in tartokų ana išvežč iš namų turėj. Nu sanas žmogus – užmenčis,

ba tep ir darė. O tį, matai, da buvo vokiečiai, ciej va vieciniai, kų ca gyvenį, tai sako: „Tynai nieko nepadaris jumi, kap nevažuosit, cik būkit cykiai ir nešnekėkit.“ Tai kap katruos ciej vokiečiai sulaiškė, kur pažįstami buvo. Alia judzino visus ir tį nežūrėj. O kas jau tį užsispyrė ir nėj, ir paskui jau tų žmonių išvažau ciek, kiek raikia, tai jau paskui ca liko. Ir net buvo pagerbci lietuviai, kad jieį neišvažau. Ba net per daug jau jų išvažau biskį, kiek tį vokiečų buvo.“

Blaškomai po įvairius kraštus ir namus išeiviai buvo labai priklausomi nuo žmonių, su kuriais likimas juos suvedavo: „Žinai, aš tai nenarakavuju an tų žmonių. Nuvažavom in tų Jonavų, an tos ūkės, nebi nu elektra tį, viskas, stuba, tvartukas tokias ir pircis. O kaimynai toki Sadauckai buvo. Nu tai mes tį, žinai, gal kokias tris nedėlias ar mėnasį da ciktai sėdėjom, tai an Velykų užsiprašė ciej in svecus. Alia tėvas nuveina pas tuos kaimynus ir lietuviškai, o ciej: „Ja nie umiem.“ Lenkai ir tį, Sadauckai, alia bet nieko. O šiciej va, kų ca, sakiau, Garliavoj, mūs kaimynai buvo – aš nežnau, ar tį visiem tep, alia tai kad mumiem baisiai geri buvo. O da kitus klausiau, tį, kur tuos rusus suvarė, maskolius, va ca kap iš Ruska Buda, iš kitur – tai da ir krybdzinosi vieciniai lietuviai, kad kiciem tai dau kap raikia, lietuvius, o mumiem, sako, tuos maskolius suvarė.

O jau kap ca priėmė, tai jau ne Dzieve duok. Tai da, žinai, mus tį kap, aš nežnau, tėvas tepgi da nebi iš lenkų buvo, alia tai da pusė bėdos. O kitus ana pasišaukė, tai kap sulotoj, anoc to, tai ne vienas ir numirė – ba iš Lietuvos grįžį. „Ko jūs canai? Marš in Lietuvų!“ Jieį ca mūs nelaido. Tai paskui da, žinai, va ca iš Ramoniškių Piečkė buvo, maskolius. Tai da aš nuvėjau pas jį ir sakau: „Kap canai? Vė išvaris mus in Lietuvų?“ O tus sako: „Tegu jieį sėdzi cykiai.“ Ba ca rusų valdza da buvo. Tai mažum tį kur biskį ciej maskoliai kų pasakė ar kas,

Iš šeimos albumo

Iš kairės pirmoje eilėje: Onutė Leonavičiūtė, Juozas Leonavičius, Rita Staskevičiūtė; antroje eilėje: Magdalena Leonavičienė, Danutė Staskevičienė; trečioje eilėje: Ignotas Leonavičius, Jonas Leonavičius, Jonas Leonavičius (sūnus), Antanas Leonavičius

tai paskui jau apsėdo ir ciej lenkai. Ir tep buvo. Da tėvas rusiškai mokėjo, o jų tį buvo Krasnapolin, tai dau ir paspjauc mumiem javų ir šieno.

Kap išvarė mus iš Krasnapolio, tai vėl tį viskų išsidalino, ir vėl čysta. Ir sakau, va da tį Lietuvoj kap buvom, tai gelbėj, kiek kas galėj, o ca tai du metus in namus nelaido ir cik po stroku gyvenom, kad nepaimtų, nesušveistų da. Ba ca ne vienam tep padarė. Paskui, kap jau vėl ca tuos lietuvius kėlė tį kur in Šecininų, tai vėl visus. Ca Lukašavičius tepgi grįžis buvo, tai nebi partizanai, nebi kas, o išvežė. Ir tį sunkūs česai buvo.“

Daug šio krašto lietuvių po repatriacijos jau nebesugrįžo į gimtąjį

kraštą. Ne išimtis buvo ir Vilkapėdžių kaimas: „Prieš tai 25 gal buvo namai. Tai ca koki ne visai 10 liko, o kici išvažavo. O grįžo cik 3 šeimos: Vaznelių Jonas, Bartnykas ir mes. Visi liko, visi daržinykai ir ca va kici. Daržinykų tai ca po mažai žamės turėjo, alia va Lukaševičų, Jokymų, Balevičų tai turėj tepgi kur po 20 hektarų. Ir negrįžo nei vienas.“

Jonas Leonavičius bandė prisiminti karo metais buvusius Vilkapėdžių kaimo gyventojus: „Vaicakauskas neišėjo, Vaznelių Jonas buvo išėjis ir grįžo, Adomas Vaznelių likis, Griškų Antanas ir kitas, kitoj pusėj balos Juozus Griškų negrįžo visai, Burdinas ir Šaščavičius nebuvo išėjį, Lajų,

Šilinckų ir Berneckų nebuvo išėjį, Lukašavičių Juozus an kryžkelių, Antanas toliau buvo, Markevičių už upės Jonas – negrįžo, Bartnykas grįžo, Salatka tį buvo, o Bartnykas žantas, Kalvukų nebuvo išėjį. Mūs išėjį buvom, paskui pagirin Urbanckas, kitas Sanda. Cibulcko tai visa šaimyna išėj, cik vienas Cibulckas Jurgis liko. Aniej negrįžo, o Jurgis ca gyveno. Nu paskui Vilčinckas pirmiausia, paskui Lukašavičių Jurgis, Bolesius ir Lukašavičių Antanas – Jokymais kap vadinom tų. Sokolo [Sakalausko] da kiba nebuvo arba jau ir buvo Vilkapėduosa, Krakauckų nebuvo. Krakaucko sasuoj da buvo, tai pasidalino ir pasistatė, ir prieš pacį karų atėjo Sokolas in žantus. Tai už Krakaucko paskui buvo Vaznelis, Vaznelių dėdukė tokias, tį nežnau, kiek jisai ko turėj, o paskui tį kokia Burdinų žamė buvo palei Krakauckų, ar ne to dėdukės. Tai ciej negrįžo, Balevičių Vincus, Antanas – vieni ir kici Balevičiai negrįžo, Lukaševičų vieni ir kici negrįžo – kur Markevičiai va šiciej, Jurgis, tai ca buvo kitas da Lukašavičius. Paskui Grigucų Kazys, kur Sasnauckas gyveno, tus negrįžo. Ir ca gal šitoj linijoj visi bus. O ca kici Grigucai tai an tokio šašmurgio, kur dar Valinčis laiko, ba Sasnaucko tai Vaznelis, o paskui Šimčiko da daržas yra. O ca tos tracos linijos tai tepgi nežnau pakalieju, ba tį jų buvo daug – daržinykai. Tį Babrauckas, Lukašavičius, va to Petro tėvas, tai da skaitės Vilkapėdžų, alia šaimyna išvažavus buvo. Paskui Micevičius, Janušonis, Nevulis, Žurinckas kokias da buvo, kiba ca šitų Žurinckų, alia tį išvažavų ir tepgi negrįžį. Visų gerai neacimenu. Buvau pas Micavičių an vesailios, kap Micavičius žanijosi, pas Lukašavičius, pas Sandus, Urbanckus. Pas kelis buvau.“

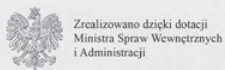
Nors karo metais gerokai apmažintas, Vilkapėdžių kaimas išliko iki šių dienų ir šiuo metu čia yra 15 so- dybų.

2018 m. birželio 2 d. (šeštadienį) 19.00 val.
kviečiame į koncertą

„Prakalbinkim Lietuvą dainomis, šokiais, eilėmis ir muzika“

DALYVAUJA:

Punsko lietuvių kultūros namų
kapelos „Klumpė“ ir „Puniukai“,
šokių grupė „Vyčiai“ bei
Baraginės jaunimo kapela „Svajna“

Zrealizowano dzięki dotacji
Ministra Spraw Wewnętrznych
i Administracji

Atkurta
Lietuvai

Bilieto kaina 10 zł

Miela Laimute,

Tavo gyvenimas sužydėjo 60 įvairių žiedų.

Visko jame būta: saulės, vėjo, daug praradimų ir vilčių...

Tu nuėjai prasmingą kelią, atlikai daug gražių darbų.

Prümk šiandien iš mūsų gėlių gražiausią puokštę,

Giedrų dienų, laimės, sveikatos bei daug dar sukakčių

atsvęst linkiu.

60-ies metų Jubiliejaus proga

Laimutę Magalengienę iš Burbiškių sveikina

Angelė su šeima iš Čikagos

*Lėkė metai kaip paukščiai pro šalį,
Raizgės raukšlės ir balo plaukai,
Tik širdis patikėti negali,
Kad tiek jau galėjo praeit...
Nusimeskite rūpesčių našta,
Praeitės tebūnie lyg daina.
Leiskit šventės dieną palinkėti,
Kad sėkmė, puiki sveikata
Lydėtų Jus visada.*

Auksinio jubiliejaus proga
Anelę ir Algirdą Žurinskus
nuoširdžiai sveikina

Dukros, žentai ir anūkai

*Prabėgo metai tarsi rūkas kloniais,
Tarsi daina vakarė sutemų.
Nuskriejo metai tarsi pienės pūkas,
Pribarstė plaukus žiedlapių baltų.
Jų buvo ir prasmingų, ir laimingų,
Ir tarsi akmenys sunkių.
Užtat šiandieną iš širdies Jums linkim
Laimingų metų ir ilgų.*

Aldoną Radzevičienę iš Pristavonių
70-ojo gimtadienio proga sveikina

Vyras, dukros ir sūnūs su šeimomis

*Jūs eikit kartu, tvirtai rankom sukibę,
Tas kelias viliojantis, ilgas, sunkus.
Ir veskitės pagarba, meilę, kantrybę
Per rytą ir vakarą – ilgus metus...*

Birželio mėnesį **Jolanta ir Romas Grigučiai**
švęs 10-ąjį vestuvių jubiliejų.

Ta proga norime Jums palinkėti daug
laimingų, sveikų, saulėtų, ištvėringų metų kartu.

Tėvai, sūnus Deividas ir brolis Valdas

Lietuvos žiniasklaida

2018 05 11–05 27

Prieš mėnesį prasidėjęs skandalas, kai kaltinamas didelio kyšio paėmimu buvęs Liberalų sąjūdžio (LS) pirmininkas Eligijus Masiulis dienraščiui „Lietuvos rytas“ pateikė prieš keletą metų vykusio elektroninio susirašinėjimo su prezidentė Dalia Grybauskaitė archyvo medžiagą, netilo. Netgi skambėjo vis garsiau, įtraukdamas į savo ratą naujas pavardes ir firmų pavadinimus. Apie tai nuolatos žiniasklaida rašė, kalbėjo, rodė, kitos temos buvo tik tarp kita ko.

Mat Valstybės saugumo departamentas (VSD) Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui (NSGK) pateikė ilgalaikio tyrimo medžiagą apie verslo ir politikų santykius. O tyrimo medžiaga apima daugiau kaip dešimt metų. Tiesa, ši konfidenciali informacija, kurioje dalis pavardžių buvo užtušuota, nors buvo skirta atitinkamam žmonių ratui, kažkokiu būdu pateko žurnalistams.

Pirmiausia žiniasklaida ir atkreipė dėmesį, kad tyrimas vykdytas ne vienus metus, tačiau dokumentas Seimui „gimė“ kažkodėl tik tada, kai viešoje erdvėje jau buvo nuskambėjusi E. Masiulio ir D. Grybauskaitės susirašinėjimo istorija. Be to, paaiškėjo, kad „aktualioji“ informacija apie tai, kas vyksta verslo ir politikos pasaulyje, buvo nuolatos pateikiama prezidentei. O ji valdžioje jau devyneri metai. Čia visuomenei, žurnalistams ir daliai politikų, ypač iš D. Grybauskaitės oponentų būrio, kilo kitas svarbus klausimas: jei valstybės vadovė žinojo, kad stambusis verslas bando per politikus „valdyti“ šalį, kodėl nieko nebuvo daroma?

Įdomu, kad „nutekėjusioje“ VSD informacijoje tarp kitų minimų

verslo ryklių, įvairiais būdais dariusių įtaką politikams, vienu didžiausių „blogiečių“ įvardytas „MG Baltic“ koncernas, kuris kaip tik buvo dažnai minimas D. Grybauskaitės ir E. Masiulio laiškuose.

Pateiktoje saugumo informacijoje rašoma, jog koncernas „MG Baltic“, pasiremdamas konfidencialia ar kompromituojančia informacija, papirkinėdamas, šantažuodamas ir panašiai, pasitelkė kai kuriuos politikus, valstybės tarnautojus ir pareigūnus, padėjusius įgyvendinti suplanuotą strategiją.

Kadangi ne tik žurnalistams, bet ir nemažai daliai Seimo narių taip pat buvo kilę klausimų dėl saugumo pateiktos pažymos, į parlamentą buvo iškviestas VSD vadovas Darius Jauniškis, kuris atsakė į politikų klausimus. Kad VSD pateikta informacija tikrai svarbi, rodo ir tai, jog saugumiečio atsakymai tiesiogiai transliuoti nacionalinio transliuotojo kanalais.

D. Jauniškis patvirtino, kad jo kadencijos metu informacija apie politinę korupciją pasiekdavo aukščiausius šalies vadovus.

Kaip rašė delfi.lt, „tai VSD vadovas patvirtino žiniasklaidai po to, kai pusvalandį atsakinėjo į politikų klausimus. Pasiteiravus, ar iš tiesų apie VSD vykdomą galimų verslo interesų, susijusių su politiniais procesais, stebėjimą, trukusį daugiau kaip 10 metų, buvo informuojami šalies vadovai, D. Jauniškis sakė: „Informacija mano valdymo metais buvo pateikiama.“ Jis VSD vadovauja nuo 2015 m. balandžio. Pasitikslinus, ar tai reiškia, kad apie dabar minimas grėsmes šalies vadovai žinojo pastaruosius trejus metus, D. Jauniškis sakė nekomentuosiantis šio klausimo.

[...] Atsakydamas į klausimą, kodėl VSD tyrimo duomenys pateikiami tik dabar, jis teigė, jog „geriau vėliau, nei niekada“. „Kodėl informacija pateikta dabar? O kodėl ne dabar? Geriau vėliau, negu niekada“, – kalbėjo jis. D. Jauniškio teigimu, tik dabar, susisteminus įvairių VSD tyrimų metu gautą informaciją, išryškėjo išbaigtas paveikslas. [...] „Noriu išsklaidyti abejones, kad ši informacija atsirado po žiniasklaidoje paviešinto susirašinėjimo“, – dėstė D. Jauniškis.

Apie tai LRT laidoje „Dėmesio centre“ kalbėta su buvusiais VSD vadovais Mečiu Laurinkumi ir Gediminu Grina. Į laidos vedėjo Edmundo Jakilaičio klausimą, ar sekimo laikotarpis daugiau kaip 10 metų (2006–2017) normalu, G. Grina atsakė: „Jeigu žiūrėtume kaip žvalgybos institucijai, tai bet ką tirti terminų nėra, nes žvalgybiniai objektai neturi terminų. Tai nėra teisėsauga.“

Tuo metu M. Laurinkus buvo kitokios nuomonės: „Ne, 10 metų tikrai nereikia, mūsų sąlygomis, mūsų teritorijoje, mūsų galimybėmis užtenka pusmečio. Tai yra ilgiausiai. Bet kuriuo aspektu – ir specialiu, ir bendresniu – tiek laiko nereikia mūsų sąlygomis, kadangi viskas yra kaip ant delno, daug metų viskas mato si. Lietuva yra toks didžiulis katilas, kurio viename gale tarkšteli, kitame atsiliepia – yra palyginti nedidelė bendruomenė. Kai yra tiriami ilgi, daug valstybių apimantys procesai, o čia viską galima labai greitai iširti.“

Pasak lrytas.lt išspausdinto teksto „Politikai: prezidentė gaudavo VSD pažymas apie „MG Baltic“ įtaką politikams“, „D. Grybauskaitė pareiškė, kad 9 metus nėra gavusi iš VSD

pažymų, esą buvo fragmentiškai informuojama žodžiu.

VSD aiškina, kad informacija buvo teikiama ir nebuvo dozuojama. Tad kas meluoja? Kai kurie politikai neabejoja, kad prezidentė buvo informuota ir turi savo paaiškinimą, kodėl apie tai tylėjo. [...] Vos tik paviešinus saugumo pažymą D. Grybauskaitė sakė, kad informaciją apie verslo įtaką politikams ji gaudavo. Vėliau jos patarėjas Mindaugas Lingė pareiškė, kad ji tikrai neturėjo informacijos, esančios paviešintoje pažymoje. Galiausiai šalies vadovė paaiškino gaudavusi informaciją žodžiu.

Kuo toliau į mišką – tuo daugiau medžių. Kaip rašė delfi.lt, NSGK pirmininkas Vytautas Bakas sakė, kad komiteto tyrime minimas ne tik „MG Baltic“. Pasak jo, domėtasi „penkiomis–šešiomis pagrindinėmis grupėmis“. Portalo turimi duomenys atskleidė, kad tarp jų figūruoja ir įmonių grupė „Vilniaus prekyba“. „2006–2007 m. įmonių grupės „Vilniaus prekyba“ akcininkai ir vadovai, siekdami įgyvendinti „Leo LT“ (nacionalinio investuotojo – delfi.lt) projektą ir tuo pačiu užvaldyti pagrindines Lietuvos energetikos sektoriaus įmones, siekė kompromituoti, pirkti ar kitokiais būdais paveikti šiam projektui nepritariančius ar jam besipriešinančius politikus, institucijų vadovus bei visuomenės veikėjus“, – rašyta VSD pažymoje.

Anot portalo 15 min.lt, „Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui žvalgybininkai išslaptino pažymos dalį, kuri iki šiol buvo užtušuota, ir ji vėl nutekėjo į viešumą.“

O čia paaiškėjo, kad tamsūs debesy dar labiau tvenkiasi virš LS, kurio nariai po E. Masiulio sulaikymo prieš porą metų jau ne kartą buvo kaltinti, švelniai sakant, netinkamu politikui elgesiu. Šįkart pateiktoje informacijoje atsirado dar viena žinoma pavardė – Vitalijaus Gailiaus. Jis – Seimo Antikorupcijos komisijos pirmininkas.

Apie tai portale delfi.lt rašė Jurga Tvaskienė rašinyje „Gudrus „MG Baltic“ planas ar VSD kompromatas? Kas buvo suplanuotas pakeisti Eligijų Masiulį?“ „Dokumente nurodoma, kad siekdamas daryti įtaką politiniams procesams, „MG Baltic“ 2006 m. įsteigė koncerno kontroliuojamą partiją – Liberalų sąjūdį. [...] VSD laiške nurodoma, kad „MG Baltic“ vadovai, sukūrę ilgalaikį projektą LS, jį pilnai kontroliavo, kol pirmininko pareigas ėjo E. Masiulis. Įvykus LS krizei, siekta išlaikyti

įtaką partijoje, toliau veikiant „pagal jau išbandytą schemą – proteguoti pačių pasirinktą partijos lyderį“. [...] Koncernui teko spręsti, per kurį LS atstovą toliau įgyvendinti savo strategiją. Iš VSD pateiktos informacijos NSGK gali susidaryti įspūdis, kad koncernas 2016-aisiais pasirinko kovos su korumpuota sistema simboliu tapusį buvusį Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos vadovą Vitalijų Gailių. [...] V. Gailius informaciją, kad galėjo būti „MG Baltic“ dėmesio centre, vadino „visišku absurdu“.

*Jau 70 kartų
Tau tėviškės sodai žydėjo,
Alyvos, jazminai kvėpėjo.
Metai tolyn skubėjo.
Saulę ne kartą užtemdė rūkas,
Pūtė piktas šiaurys,
Šaldė gerus širdies jausmus
Ir sukėlė skausmus.
Tu buvai ažuolas stiprus,
Iškentėjai visus skausmus.
Tegul Dievas daug sveikatos duos*

*Ir gyvenime vis paguos.
Tavo namuose šviesiuose, šiltuose
Tegul meilės ir laimės spinduliai krinta.
Rytai rožėmis švinta,
Gėlės pumpurus skleidžia
Ir mieli anūkėliai žaidžia.
Būki sveikas, laimingas!
Gyvenki ilgus, laimingus metus.
Pasent negalvok!
Mes ateisim į svečius
Ir užkelsim rudeniui vartus.*

Nuoširdžiai sveikiname, linkėdami daug sveikatos ir laimės,
Valentą Savicką iš Trakiškių, kuris garbingą jubiliejų
švęs birželio 17 d.

*Žmona, dukros Virginija ir Aneta su šeimomis,
brolis Česlovas su šeima ir visi artimieji*

*Gražiausių metų leiski palinkėti,
Te niekados nebus rudens,
Pavasariai tebus džiaugsmu nusėti
Ir laimė širdyje gyvens.*

*Giedrų dienų Tau linkime,
Daug sukakčių dar švęst,
Ilgų ilgiausių metų
Ir laimėj bei džiaugsme gyvent.*

Gegužės 27 d. **Vytautas Ališauskas** šventė 40-ąjį jubiliejų.
Jubiliatą sveikina

Tėvai, žmona su vaikais ir broliai su šeimomis